

Szerkesztőség:
Arad, Acsév-palota
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Pegele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Szerkesztő: Kőzlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucuresztben 50 baniva (to b)

Lupu lesz Bucuresti főpolgármestere.

Változások készülnek a kormányban

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Averescu táborának ma hosszabb megbeszélést folytatott dr. Lupuval a főváros primári állása ügyében. A Politica szerint valószínű, hogy Cudalbu igazságügyi miniszter lemond, akinek utóda Hamibal Teodorescu jelenlegi bucuresti-i főpolgármester lesz és nincs kizárva, hogy ebben az esetben Luput nevezik ki Bucuresti főpolgármesterévé. A lap tudni véli, hogy ezek a változások a kormányban még a parlament májusi ülésének megnyitása előtt bekövetkeznek. Ezzel kapcsolatban arról is beszélnek, hogy az Averescu-pártba lépett Filipescu-csoport több tagja is helyet kap a kormányban. Ma délután különben minisztertanács volt, amelyen megállapították a parlament májusi ülésének programját és a miniszterek szabadságának időpontját.

Nagygyűlést tartott Cernautiban a nemzeti-parasztpárt.

A politikai küzdelem továbbfolytatását hangsúlyozták a pártvezérek.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A nemzeti-parasztpártnak Cernautiban tartott nagygyűlése, amelyen a párt teljes vezérkara megjelent. A nagygyűlésen több mint tízezer ember vett részt és Mihalache, Maniu, Vaida-Voevod, Pan Halippa, Madgearu, Junian, Ioanimescu, Davila, Ghita Pop és még többen tartottak beszédet. A bucovinai szervezet tiszteletbeli elnöke a nagygyűlés Vaida Sándort, alelnöké pedig S. Saveanu egyetemi tanárt választotta meg.

Vaida-Voevod hosszú beszédében azt hangsúlyozta, hogy a nép bizalma a nemzeti-parasztpárt felé irányul. Foglalkozott a kisebbségi kérdéssel is és megállapította, hogy az igazi kisebbségi elbánásban csak azok részesülnek az országban, akik a nemzeti-parasztpárt tagjai. Vaida szerint a kisebbségek megérdemlik sorsukat, mert bizalmuk volt a liberálisokban és a néppártban, e két pártot támogatták szavazataikkal és így elősegítették az Averescu-párt kormányra jutását. A kisebbségek most csak szolgái a kormánynak, de tulajdonítsák ezt a saját maguk könnyelműségének.

Mihalache azt fejtette, hogy a kijárok idejét éljük, mindenütt csak kijárással lehet valamit elérni. Lehet, hogy sokan elfáradtak a küzdelemben és otthagyták a nemzeti-parasztpártot, azonban örökre úgy volt, hogy eredményt csak küzdelem után lehetett elérni. A felszólalók sorát Maniu zárta be, aki Erdély és a Bánát idvözetét tolmácsolta a hallgatóságának. Nem a liberálispart és a néppárt ellen küzdünk, — mondotta — sem Averescu, vagy Bratianu ellen, hanem egy rendszer ellen. E küzdelemben a nemzeti-parasztpárt feltétlenül győzni fog. A nagygyűlés után nagy szabású bankett volt, amelyen többszázan vettek részt.

Jugoszlávia tárgyal Szovjetországgal.

Moszkvából jelentik: Kresztenszki, berlini szovjet követ már régebben tárgyalásokat folytat a berlini jugoszláv követtel arravonatkozólag, hogy Jugoszlávia ismerje el Szovjetországgal szembe a diplomáciai viszonyt. A tárgyalások folynak.

Arad német képviselője a szász szakadásáról.

Beller Hans nem tartja jelentékenynek a mozgalmat. — Német politikai nagygyűlés lesz Aradon.

(Arad, április 20.) Az ország népkisebbségi életének szokatlanul érdekes, de egyben talán bizonyos szempontokból nézve, sajnálatos eseménye van, amely egyre jobban magára tereli a közfigyelmet. Arról van ugyanis szó, hogy az erdélyi szászok körében nem leki-csinylendő mozgalom indult meg, mely a szász nép évszázados harcaiban összekovácsolódott egységét akarja megbontani. A megmozdulást, aminek már is kézzelfogható eredményei vannak, eleinte kizárólag anyagi okok indították meg és csak mostanában szélesedett ki politikai jellegűvé. A helyzet azonban ma az, hogy az u. n. szász népszövetség mindenki által megcsodált példakép odaállított falánján rész vett. Ez a tény élénk szöbeszéd tárgya nemcsak a németiség, hanem a többi kisebbségek vezetőkörében is. Ugyanerről a témáról beszéltek ma a reggeli timisoara-aradi személyvonat egyik másodosztályú kocsijának utasai. Egy piros-pozsgás arcú, kotlettes ur vitte a szót. Régi ismerősre akadtan nyitottam be a szakaszba:

— Van szerencsém, képviselő ur.

A fentjelzett ur felnéz egy pillanatra, aztán örömteljes gesztussal rázza meg kezemet.

— A, van szerencsém, haza, haza Aradra?

A pirospozsgás, kotlettes és élénk társalgást folytató ur Hans Beller Aradmegye német kamarai képviselője. A vonat Mertisoara felé robogott és a tavaszi napsugarak ige kezdtek enyhíteni a husvét napok hűvösen zord emlékét.

Néhány perc múlva mintegy újra megtalálva egymást kint álltunk a folyosón és rágyújtva cigarettákra, néztük az egyhangú bánáti panorámát. A sablonos érdeklődő kérdések és feleletek után szóba hoztuk a szász szakadási mozgalmat.

— Mi az a Dörr-féle mozgalom?

— Egészen érdekes ügy — kezdte Beller Hans — ez a szász szakadási mozgalom. Nem olyan súlyos talán, mint az első pillanatra látszik, de meg van a maga speciális oka. A szász lutheránus egyháznak ugyanis sajátmagán és papjain kívül sok népiskolát és öt gimnáziumot kell eltartani. Tekintettel arra, hogy az erre immár kiutalt 15 millió lej államsegély roppant csekély, a kérdést úgy oldották meg, hogy a hitközségi adót felemelték. Az emelés tényleg igen nagymérvű volt és mélyen belelyult a szászok zsebébe, — hiszen van olyan is aki évi 300.000 lej hitközségi adót fizet — és ez volt a kiindulópontja az egész mozgalomnak. A szász intellektuelleknek van ezenkívül egy kis csoportja, mely az „elégedetlenek” név alatt tömörült és felhasználva a nagy hitközségi adókkal szemben megnyilvánuló felzúdulást, az elégedetleneknek élére állt. Az így kerekedett megmozdulás élén dr. Dörr Albert volt sibiui polgármester áll, valamint Schuster ny. ev. lelkész, akik arra az álláspontra helyezkedtek, hogy inkább más valásra térnek át és elhagyják ősi egyházukat, semhogy a magas adókat megfizessék.

— Valami lapjuk is van ezeknek — vetem közbe — amely most napilappá alakul át.

— Erről azt hiszem még nincs egyelőre szó — mondja Beller — egy hetilapjuk azonban már régebb idő óta megjelenik. Ujabbán azután ez a lap éles támadásokat intézett hétről-hétre a szász szövetség mostani vezetői ellen, kiméltlen kritikát gyakorolva azok munkálkodásáról. Ez már aztán annyit jelentett, hogy az elégedetlenek áttették a harc színterét a politika mezejére is.

... A vonat Ortisoara felé robogott már az egyre melegebben mosolygó tavaszi napban. Hans Beller elgondolkozva folytatta:

— Most tartották meg alakuló közgyűlést Sibiuban, de csak összesen százharmincan vettek azon részt. Azért mondom: túlzott jelentőséget egyelőre nem szabad tulajdonítani a dolognak. Maga az alakuló közgyűlés viharos és botrányos lefolyású volt, rendőri beavatkozással tarkítva. A terembe ugyanis — noha csak szigorúan meghívottakból kellett volna állnia a közönségnek — beférközött néhány embere a szász szövetségnek is és azok felszólalásai nyomán természetesen óriási vihar tört ki, megdulakodás támadt, úgy, hogy a rendőrség kezére is szükség volt. A mozgalom vezetősége valami 10 intellektuelltől áll, akiknek nagy részét természetesen a szereplési vágy is vezeti. Érdekes jelenség például az is, hogy Dörr három fia lelkes tagja a szász szövetségnek és mióta apjuk zászlót bontott, a legelkeseredettebb ellenségei lettek apjuknak.

— Mindenesetre — vetem közbe — bizonyára már az is súlyosan esik latba, hogy ilyen megmozdulásról egyáltalán beszélni lehet, hiszen a szászok között ilyesmiről évszázadokig nem volt szó.

— Ez biztos — hagyja helyben Beller — hiszen nem is szabad azért le se kicsinyelni a dolgot. Az azonban kézenfekvő, hogy nagy tömeget nem igen lehet megnyerni a mozgalomnak. A szász községekben a pap valóságos atyai jóbarátja a népnek, állandó élénk kontaktust tart fenn hűveivel és ezért nem lehet. Hol volnánk már mi, bánági németek, ha nekünk itt, erre felé ilyen papjaink volnának?...

Hans Beller kissé lehangoltan nézett ki a vonat ablakán. A távolban kiemelkedtek már lassan a háttérből Aradulou házai.

Május 8-án nagy német népgyűlés lesz Aradon.

— Hanem — élénkül fel a képviselő — ha már itt tartunk, mondok még valamit. Május 8-án Aradon tartja meg nagygyűlését a „Verband der Deutschen in Grossrumänien”, melynek Brandsch Rudolf a vezére. Erre az alkalomra lejönnek Aradra az összes német szenátorok és képviselők és ekkor veszik fel a szövetségbe hivatalosan a nemrég megalakult aradi, illetve aradmegyei kerületi alakulást.

Néhány perc múlva a Maros hidján robogott át a vonat. Megkezdődött a készülődés a leszállásra és véget ért a beszélgetés. F. E.

Goldis miniszter Rómába utazik.

Ó irja alá a konkordátumot.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Tegnap délután a bucaresti-i ortodox lelkészek és nagyszámu közönség gyűlést tartottak, a melyen tiltakoztak a konkordátum megszavazása ellen. Határozati javaslatot fogadtak el, amely nemzeti és politikai szempontból veszélyesnek deklarálja a konkordátumot, mert az lehetővé teszi a katolikus vallás propagandáját és a pápa beavatkozását a belpolitikába. A Cuvantul jelenti, hogy Averescu tábornok tegnap hosszas megbeszélést folytatott Goldis kultuszminiszterrel a konkordátum ügyében. A lap szerint a konkordátumtárgyalások befejezettek tekinthetők és Goldis miniszter rövidesen Rómába utazik az egyezmény aláírására.

Husvétii pásztorlevelet írt Arad püspöke.

Gergely püspök igaz hitre, jóságra, vallásosságra buzdítja híveit.

(Arad, április 20.) Gergely püspök, Arad, Ineu, Halmagiu és a temesi bánóság görög keleti ortodox román püspöke a husvétii szent ünnepek alkalmából az alábbi és a keresztényi szeretet, békesség és irgalmasság érzésével áthatott pásztorlevelet adta ki:

Szeretett papjaim és keresztény híveim! „Emlékezzetek Jézus Krisztusra, aki halottaiból feltámadt.” Ezeket a szavakat intézte Szent Pál apostol Timoteiu püspökhöz, miután előbb azt kívánta, hogy az Ur világosítsa meg előtte a dolgok teljes értelmét. Igen, szereteteim, mert ezért mondotta a szent apostol, hogy „ha Krisztus nem támadt fel, hiába való volna a mi hitünk.” A Megváltó az egész emberiség számára támadt fel és vajon akad-e valaki a földi úton, aki nem állott volna meg az Isten Fiának feltámadásának hírére? És azok, akik vagyonok és örömök után loholnak, hisztik-e, hogy az Ur, akinek hatalma volt a halál felett, ne uralkodhatna az emberi szeretet felett is? Vagy: hisztik-e a bűnös emberek és gonoszok, hogy a halál legyőzője megfékezi a rosszat, ha nem hisznek benne és nem gondolnak Reá? Féljetekek és reszkessetek, akik Krisztus templomába jártok, mert Isten Fia könnyeket küld azokra, akik nevetnek most! Mert a Megváltó nem szenvedte el a halált és nem támadt fel emberi szeszélyből és nem elégedhettek meg azzal, hogy minden rosszat és gonoszokat két szó mögé rejtettek, hogy „Krisztus feltámadott!” Nem, az Ur mást vár tőlünk: hogy teljes életünket Néki ajándékozzuk, mert az Ő életén épült fel a mi életünk.

Ki ne tudná, hogy a Megváltó még a szentképekről is vigyáz reánk. Egyes templomokban láttam szentképeket, amelyek úgy voltak festve, hogy bármerre néztem, Krisztus szeme mindig rajtam függött. És azt mondtam:

Milyen jó volna, ha az egész világ látná ezeket a képeket, mert eszükbe jutna, hogy az Ur az élet minden körülményei között látja az embert. Így szólottam: — Milyen jó volna, ha minden ember Krisztus életéről venne példát. De mintha hallanám sokak válaszát, hogy ők jó keresztények, mert hiszen hisznek Jézus feltámadásában és tiszta szívvel meg is ünneplik azt. Boldogok azok, akik imígyen szólhatnak és mégsem elegendő, hogy csak higgyünk Krisztus feltámadásában és hogy ünnepezzük Őt. De hát hogyan? — kérdeznék, mire felelném, hogy „nem”, mert bizony igen sokan vannak azok, akik csak most az ünnepek előtt gondolnak erre, hisznek és csak nagy ünnep napján térnek be Isten házába.

A jó keresztényt, aki igazán hisz a feltámadásban, azt lenyűgözi ez az Isteni csoda és soha egyetlen pillanatra sem feledkezik meg a Kálvária hegyéről és Isten udvarlására minden cselekedetében csak a jó, a békesség és szeretet érzése vezérli. Aki hisz, az nem veszhet el, csak a hitetlenek bolyongnak vakon és bűnben, önmagukkal is meghasonlottan, de aki hisz, az felemelkedik az ő Ura, Istenéhez és arcán, a szívében a békesség világossága honol. Mert hiábavaló minden, énekelhetik teli tüdőből, hogy „Krisztus feltámadott halottaiból”, ha ezek a hangok csak emberi virtusból és nem a hit mélyéből fakadnak. Jól vessétek tehát szívetekbe Szent Pál apostol figyelmeztető szavait, hogy „Emlékezzetek Jézus Krisztusra, aki feltámadott”, mert Jézus Krisztus csak értetek támadt fel, emberekért s a ti lelketek világossága az Ő szívének jósága és irgalma. Husvétii szent ünnepén minden keresztény ajakról zengjen hát a tiszta szívből fakadó halleluja: „Krisztus feltámadott!” Az Ur feltámadásának 1927-ik évében dr. Grigorie Gh. Comsa, Arad püspöke.

Szerelmi bánatában utazgat Bucaresti exotikus vendége.

A kaportalai maharadzsa különös házassága és válása. — Aki a háreméért még a boldogságát is feláldozza.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) Bucarestinek néhány nap óta érdekes vendége van. Ott időzik ugyanis a mesés India egyik leggazdagabb fejedelme, a kaportalai maharadzsa, akinek nemcsak vagyona óriási, hanem a neve is tiszteletreméltóan hosszú. Ugy hívják, hogy Rádzsa i Rajádzsa Maharadzsa Sir Dzsagedzsit Sing Bahadur Ahluwala.

A hosszú és dús indus fejedelm már négy évvel ezelőtt is magára vonta az egész világ figyelmét. Négy évvel ezelőtt ugyanis a kaportalai maharadzsa Madridban járt és ott feleségre talált. Feleségül kérte pedig Anita Fé kisasszonyt, egy kis madridi táncosnót. A házasságkötés elé azonban súlyos akadályok gördültek, még az angol külügyminisztérium is meg akarta akadályozni azt, de a maharadzsa évtizedes barátságáért fűzte lord Reading volt indiai kormányzóhoz, úgy, hogy az angol külügyminisztériumnak szemétkellett hunynia a dolog felett.

Ezeregyéjszaka pompáit megszegyénítő legendák keringtek erről a házasságról, amelyet Indiában tartottak meg. A kis táncosnó azonban még házasságkötés előtt ünnepélyes és nyilvános ígéretét vette, hogy a házasság-

kötés után feloszlatja háremét. A maharadzsa beváltotta ígéretét és elbocsátotta háremét, sőt a női szolgálókat is, de egy idő múlva az újdonsült fejedelmesszony mégis azt írta haza, hogy hazajön. A múlt héten tényleg meg is érkezett az egyik párisi luxushotelbe egy fiatal hölgy 10 főnyi személyzettel és egy egész vagonrakomány podgyászszal. A hölgyről csakhamar kiderült, hogy a maharadzsa felesége, Anita Fé, aki elvált férjétől. A maharadzsa ugyanis hosszú ideig hősiesen állta ígéretét, de aztán végül is visszafogadta háremét. Ezt azzal indokolta meg felesége előtt, hogy neki a háremre reputációjának védelme végett van szüksége, hiszen máris azt híresztelték róla, hogy elszegényedett és azért csőköntette személyzetét. Anita azonban még az indoklás dacára sem egyezett bele ebbe a megoldásba és így békésen elváltak egymástól. A táncosnó nem járt rosszul, mert bizony nem üres kézzel érkezett meg Párisba.

Rádzsa i Rajádzsa Maharadzsa Sir Dzsagedzsit Sing Bahadur Ahluwala pedig, akinek különben évi „fix” jövedelme sokszáz millió lejre rug, szerelmi bánatában európai körutazásra szánta el magát. Utja folyamán a napokban érkezett meg Bucarestbe, ahol fejedelmé-

Soha ne vakarja bőrét, a CADUM-KENOCS röglőn enyhítést hoz

ket megillető fényvel és pompával fogadták. A maharadzsa különben tegnap Sinaiába utazott, ahonnan a petróleumvidékeket keresi fel, majd pedig elhagyva Romániát, Budapestet keresi fel.

Az új lakbértörvény ismeretelése

II. közlemény:

5. Az albérletekről a következőképp rendelkezik az új lakbértörvény: Az albérletek sorsa a meghosszabbítás tekintetében követi a főbérletek sorsát. Vagyis: ha a főbérlet szerződése mint közalkalmazotté, vagy nyugdíjasé, 2 évre lett meghosszabbítva, akkor az albérlet is addig tart. Ha pedig a főbérlet sem nem köztisztviselő, sem nem közalkalmazott, a bérleti szerződése csak egy-évi meghosszabbítás alá esik, akkor albérletje is tartozik egy év múlva az albérlet tárgyát képező lakást kiüríteni.

6. Ama butorozatlan lakások albérleti, akik az 1924. évi lakbértörvény értelmében főbérletnek tekintendők, ha az albérleti szerződésük 1923. május hó elseje előtt keletkezett, szintén meghosszabbítás alá esnek.

7. A főbérlet továbbra is kötelesek az albérletől beszedett bérek felét — ha az albérlet butorozott lakást bérelnék tőlük — a háztulajdonosnak megfizetni. Ha a főbérlet az albérlettel összejátszik és a valódi albérleti összeget eltitkolják a háztulajdonos előtt, akkor mindketten elvesztik az új törvény által biztosított meghosszabbítás kedvezményét.

8. Azon albérlet, akiknek az albérleti szerződéseit az új lakbértörvény meghosszabbította, 20 százalékkal több albérleti összeget tartoznak fizetni, mint 1926-ban fizettek volt.

8. Miután az új lakbértörvény világosan megmondja, hogy ki mennyi lakbért tartozik fizetni, tehát valószínű, hogy kevés lakbért megállapítási ügy fog a bíróság elé kerülni. A lakók bizonyára mérlegelni fogják azt, hogy miután a lakásoknak csak 20 százalékát lakják köztisztviselők és nyugdíjasok, 80 százalékát pedig egyéb foglalkozást űzők, tehát egy év múlva ugyanis felszabadul a lakások 80 százaléka és ettől az időponttól kezdve szabad meggyőzés tárgyát fogja képezni a lakberek megállapítása.

9. Ha a bérlet a tulajdonosai meggyőzési nem tudna, a törvényszék bérmegállapító bizottsága dönt. Ez azonban a felemelt lakbér 50 százalékának megfelelő illeték befizetésével jár, amit a háztulajdonos előlegez, azonban a lakó azt neki megtéríteni tartozik. A lakbért megállapító bizottság előtt tanukkal nem lehet bizonyítani, csak okmányokkal.

10. Ha a házbér az adóknak és a jelzálogos terhek kamatainak a fedezésére nem elegendő, akkor a háztulajdonos az 1914. évi bér 16-szorosánál több bért is követelhet, de ez esetben sem állapíthat meg a bíróság több felémelt bért, mint a bérlet globális jövedelmének egyötöd részét. Viszont ha a bérlet családtagjainak is van jövedelmük, azok jövedelmét a főbérletként szereplő családtag jövedelméhez hozzá számítja a bérmegállapító bizottság.

Dr. Székely Aladár
ügyvéd.

Tömegszélhámosság történt Aradon.

Egy németországi cég páratlan fuffangja. — Amikor százakat biznak meg „egyedárusítással” Aradmegyében.

(Arad, április 16.) Vívát! Elérkeztünk a Nirvánába, mert nincs már bánat, nincsen szomorúság, nincsen szegénység, csak pénz és öröm van. Aki játszva, ülve kényelmesen akar néhány hét alatt milliomos lenni, aki sarokházat akar, az küldje be ajánlatát „Ford System” jelige alatt. Egy hónappal ezelőtt jelent meg az a hirdetés a romániai napilapokban, amely valóságos forradalmat idézett elő a gazdaságra vágyó emberek között. Már pedig ilyenek nagyon sokan vannak. A hirdetés körülbelül így szólt:

„Kényelmes foglalkozással havonta háromszáz dollárt, vagy még sokkal többet kereshet. Magyar és német tudás előnyös. Ajánlatokat „Ford System” jeligére.

Ez pont nekem való foglalkozás, mert lehetetlen gyakorlatban van a könnyű foglalkozásokban. Aztán a háromszáz dollár, vagy még több, szintén nekem való. Megírtam ajánlatomat vigyázva, kaligrafikus írással, kiemeltem benne nagy gyakorlatomat a könnyű munkában, a magyar és német tudásomról csodákat regéltem és azzal fejeztem be, hogy ajánlatom kedvező elintézését várva, maradok kiváló tisztelettel. . . . A levelet borítékba tettem, mellékelttem egy válasz borítékot is saját részemre megcímezve, bélyeggel ellátva, hogy lássa a jövődöbéli kenyéradó-gazdám, hogy milyen figyelmes és körültekintő vagyok. Abban a biztos tudatban indultam el a hirdetőiroda felé, ahova az ajánlatot be kellett nyújtani, hogy csak én lehetek az egyetlen kiválasztott. Megérkeztem.

— Kérem szépen, addig hány ajánlat érkezett be Ford System jeligére?

— Aradról és a megyéből összesen hatszázkilencvenkettő.

Emek a hihetetlen számnak hallatára bizalmam kissé megcsappant. Hiszen az én szép levelem úgy fog elkallódni az ajánlatok tömkelegében, mint gyöngyszem a szalmakazalban. Nagyon elkéserített a dolog, különösen akkor, amikor kiszámítottam, hogy hozzávetőlegesen egész Románia területéről legalább százhuszezer ajánlatot kaphatott a Ford System. Ravasz ember az az öreg Ford, gondoltam, rengeteg vagyonát bizonyára a beérkező ajánlatokkal és bélyegekkal akarja szaporítani. Olvastam ugyanis a napokban, hogy Ford szenvedélyes bélyeggyűjtő.

Pár napig bánkódtam az eset miatt, aztán elfelejtettem az egészet. Tegnap azután vastag levelet hozott a posta. A borítékot német bélyeg és kék bélyegzővel, apró betűkkel egyik sarkára, rá volt nyomva, hogy: „Ford System.” Agyamba lüktetni kezdett a vér. Reszkető kezekkel bontottam fel a borítékot, amelyben egy levél és egy csomó nyomtatvány volt. A levélnek tartalma ez volt:

„Ford System jeligére benyújtott ajánlatát vetjük. Önt nagyon alkalmasnak tartjuk vállalatunk gyártmányainak terjesztésére és megbizuk Önt, hogy mint cégünk egyedüli képviselője Aradmegyében, kezdje meg működését, isztelettel Hermann Doijer Cassel Deutschland.”

Dagadtam a büszkeségtől. Majdnem hétszáz ajánlat közül az enyém volt a legalkalmasabb. Mindig sejtettem a bennem szunnyadó értékeket, amelyeknek a mai napig nem volt módjukban érvényesülni. De most majd megmutatom, hogy mit tudok. Izgatottan siettem ki az uccára, mert úgy éreztem, hogy áradó boldogságomnak gátat vet a négy fal. Utközben hozzáfogtam a többi írásk olvasásához.

— Pardon! . . .

— Pardon! . . .

Egymásra néztünk. Egy ural utköztem össze, aki szintén el volt merülve az olvasásba. És mit lábok! Kezeiben ugyanazokat az íráskat tartja, mint én. Ő is megdöbbsent. Bemutatkoztunk egymásnak. Ő szólt:

— Ön ugyebár Temesmegyére kapta meg?

— Nem, Aradmegyére.

— Az lehetetlen.

— Miért?

— Mert én is Aradmegyére kaptam.

— Én is — szólott egy harmadik, aki ész-

revétlenül odaérkezett; és végig hallgatta beszélgetésünket. Rémülten néztünk egymásra, mi hárman. Karomfogtuk egymást és elindultunk a park felé, hogy elolvassuk a leveleket. A parkban még négy emberrel találkoztunk: Mindnyájan azokat a különféle színű nyomtatványokat tartották kezükbe, mint mi. Összeismerkedtünk. Azután jöttek még többen, mindenkit hasonló sors kergetett ki a szabadba. Mindenki egyedül a szép tavaszi napsugárban és langyos szélben akarta élvezni a jövődöb gazdagságának nagyszerű terveit. Valóságos népgyűlés alakult ki a park rügyező fái alatt. Az egyik közöttünk felolvasta a többi íráskat, amelyek megmagyarázzák, hogy nincsen a világon jobb rozsdárisztító szer, mint a Rodolin, nincs jobb kékitő, mint a Caerulin és ha azt akarja, hogy sohase szakadjon ki biciklijének vagy autójának gummija használja a Volutin nevű védőszert, amellyel való properálás megóv minden gummit a szakadástól.

Ujabb bányászstrájk készül Angliában.

Erőteljes akció a munkabéreszállítások ellen.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) A bányászstrájk, amely annyi millió font kárt okozott Angliának, újbóli kitöréssel tenyeget. Ugy tudják, hogy júniusban, vagy júliusban kitör a sztrájk. Oka az, hogy hír szerint nyárra ismét leszallítják a munkabérek, ami sztrájkot von maga után.

Háboru indul a kínai fővezér ellen.

A szélsőséges kormány új vezért állított a kantoni seregek élére. — A hatalmak negyvennyolc óras ultimátuma Délkinának.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Csang Kai Sek, Sanghai főparancsnoka összehívta híveit, a mérsékelt irányzat követőit Nankingban értekezletre. Az értekezleten a kommunista-mozgalom teljes letöréséről fogtak tárgyalni.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A mérsékelt irányzat mindinkább tért hódít Délkinában és főleg a parti kikötőkben szorítja háttérbe a kommunistákat. Most már Kantonban is Csang Kai Sek hívei jutottak többségbe és a kommunistáktól öttagu végrehajtóbizottság vette át a hatalmat. Pekingi jelentések szerint a szovjet pekingi követe ma délben elhagyta Kinát és most már csak a követség néhány alantos tisztviselője maradt Pekingben. Csang Kai Sek tábornok egyébként a szélsőségek teljes kizárásával új kormányt alakított, amelyből Csen külügyminiszter is kimaradt. A Kvan Tung tartományban heves harcok folynak Csang Kai Sek hívei és a kommunisták között. Svatau városból a kommunistákat kiérték.

Londoni jelentések szerint az angol kormány nem tartotta kielégítőnek a kantoni kormány választát, amelyet a nankingi vérengzések ügyében küldött jegyzékre adott. Ezért újabb tiltakozó jegyzék ment Kinába és ebben az öt nagy hatalom kijelentette, amennyiben követeléseiket nem teljesítik, haladéktalanul szankciókat fognak alkalmazni. A jegyzék fenntartja annak a lehetőségét, hogy Csant és orosz tanácsadóit felelősségre vonják, de nem kívánja a nacionalista mozgalom mérsékeltbb elemeit lehetetlen helyzet elé állítani. A jegyzék igen komolyhangu és 48 óra időt ad a válaszára. A tiltakozó jegyzéket Csang Kai Sek tábornok kormányának is elküldték és ezzel a ténnyel de jure elismerték a nankingi kormányt.

Pekingi jelentések szerint Csang Cso Lin főhadiszállása közli, hogy a szovjetkövetségben lefoglalt iratok között moszkvai utasításokat találtak, amelyben felhívták a követséget, hogy igyekezzen mindenképpen erőszakosságra ingerelni a kínai néptömegeket az európaiak, leginkább az angolok ellen. A külföldiek kifosztásától és legyilkolásától se riadjanak vissza, hogy Kinában nemzetközi beavatkozást provokáljanak ki. A kínai helyzetet súlyosbítja, hogy a kantoniak döntő győzelmet

„Ön, mint a terület egyedárusítója forduló postával küldjön be címünkre, a Volutin mintaküldeményéért 2400 lejt, a Rodolinért 2400 lejt és a Caerulinért 2500 lejt. A három mintaküldeményből huszezer lejt kiárulhat két-három nap alatt. Nem szükséges, hogy Ön házaljon, fogadjon fel ügynököket és adjon nekik jutalékot. Akkor is nagyon sokat kereshet. Önnek csak irányítania kell kiváló gyártmányaink terjesztését.”

Ez volt egy másik levélben és egy csomó nyomtatott prospektus a gyártmányokról. Mindenki ugyanazt kapta és mindenki egyedárusító lett Aradmegyében. Természetesen nagyon fel voltunk háborodva a Ford System ellen és egyikünk agitációs beszédbe kezdett, amikor megérkezett a rendőr és mindnyájunkat beki-sért, mert tiltott népgyűlést tartottunk. Mindenesere a Ford System által hamarosan üllő foglalkozáshoz jutok és majd elmélkedhetek, hogy az a Hermann Doijer Casselből milyen könnyen kereshet üllő foglalkozással háromszáz dollárt hetenként. Mert ugyan hányan lehetnek, akik tényleg be is küldték a 2400 illetve a 2500 lejket . . . ?

(p. g.)

arattak Nanking mellett az északi hadsereggel vívott csatában. Több, mint huszezer halottja és sebesültje volt ennek a csatának, amelynek következtében az északi hadsereg elvesztette mindazt, amit az utóbbi hetekben elfoglalt. A pekingi jelentések szerint a pánik a külföldiek körében a déli hadsereg győzelme miatt fokozódott. A követségek hozzáálltak, hogy idejében elkészüljenek a védelemmel, az amerikai követség ágyut is kért hogy hathatósabbá tegye a védelmet. Az angol követség olyan pontosan helyezi el a katonaságát, hogy egyszerűsmind a szovjet követséget is sakkban tartsa. Párisból jelentik, hogy a francia koncessziós területekre szenegál csapatokat küldenek Dél-afrikából. A Hankauból érkező jelentések szerint Toman angol kommunista, Earl Brodwer amerikai radikális és Dorriot francia kommunista képviselők megérkeztek Hankauba.

Az esti sanghai jelentések szerint a kantoni, illetve hankai kormány az elpártolt Csang Kai Sek helyébe Feng Ju Sziangot nevezte ki főparancsnoknak és elrendelte az összes tartalékok behívását. A Kuo Mi Tang pártján teljes a szakadás. A hankai kormány kiadta a jelszót, hogy Nankingot el kell foglalni és Csang Kai Seket kézrekeríteni.

Nagykancellár lesz Mussolini

(Az Aradi Közlöny római tudósítójától.) Politikai körökben igen érdekes hírek vannak forgalomban az olasz kormány közeli átszervezéséről. Ugy tudják, hogy a közeljövőben teljesen átszervezik a végrehajtó hatalmat és megszüntetik a miniszteri címeket. Mussolini lemond a miniszterelnökségről, amely után a király nagykancellárrá nevezi ki. Ebből az alkalomból a Duce átszervezi kormányát. Magának csak a külügyet, a hadügyet és a haditengerészetet tartja meg. Kiszivárgott hírek szerint az új kormány a következőkből állana:

Nagykancellár: Mussolini, alkancellár: Grandi, belügy: Turatti, a fascistapárt főtitkára, szakszervezetügy: Federzoni, igazságügy: Röcco, pénzügy: Volpi, gyarmatügy: Balbo, repülésügy: De Pinedo, közoktatásügy: Fedele, nemzetgazdaság: Beluzzo. Egyes olasz lapok csak fenntartással közlik az átszervezésről szóló híreket.

Timisoarán elfogtak

egy aradi tolvajját.

(Arad, április 20.) A timisoarai (temesvári) rendőrség telefonon értesítette az aradi államrendőrséget, hogy elfogott egy Koss Borbála nevű nőt, aki több betörést akart elkövetni Timisoarán. Az ottani főposta közelében lévő villában érték tetten Koss Borbálát, aki alkulcsokkal akart behatolni oda. Telefonon értesítették a rendőrséget, ahonnan detektiv ment ki a helyszínre. A tolvaj nő kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy Berar Juliannának hívják és Rékásra való. Amikor a fogdába akarták kísélni, észrevették, hogy egy csomó alkulcsot dobott le a földre. Ismét visszakisérték a kihallgatását végző rendőrtiszt-hez, akinek beismerte, hogy Koss Borbála a neve és Aradon az Alexandru Lahovari (Trombita) utcában lakik. Azt állítja, hogy három gyermeke és beteg édesanyja van, akik nyomorognak és azért ment Timisoarára, hogy több helyen betörést kövessen el és a szerzett zsákmánnyal vissza akart térni Aradra. A rendőrség megállapította, hogy Koss Borbála Berar Julianna néven már számos tolvajlást követett el és többször volt büntetve. Büntetésének letétele után visszazárást írtak Aradra.

Művészet.

* Az aradi színház műsora. Csütörtök, péntek, szombat: Egyházi ünnep miatt nincs előadás. Vasárnap délután 3 óra: Svbill. operett. (Farkas Lili fellépte. Rendes helyárad.) Délután 6 óra: Kor és este 9 óra: Békefi társulatának fellépte. Hétfő: A nyári színházban délután 6 óra és este 9 óra: Békefi társulatának fellépte. (Rendes helyárad.) A téli színházban délután 3 és fél óra: Cigányszerelem, operett. (Mérsékelt helyárad.) Kedd: A nyári színházban délután 6 óra és este 9 óra: Békefi társulatának fellépte. (Rendes helyárad.) A téli színházban délután 3 és fél óra: Manica grófnő, operett. (Mérsékelt helyárad.)

* A budapesti színházak műsora. Budapesti: Jelennek: A budapesti színházak e heti műsora a következő: Városi Színház: Csütörtök, szombat, vasárnap: Erdészleány. Péntek: A fecske. Vasárnap délután: Az ember tragédiája. — Vigaszínház: Csütörtök, vasárnap délután: A Noszty-fiu esete Tóth Marival. Péntek: Nem nőülök. Szombat: Az ezüst kazetta (elsőszőr). Vasárnap, hétfő: Az ezüst kazetta. Magyar Színház: Egész héten minden este (pénteken ötvenedszer): Csókról-csókra. Vasárnap délután: Játék a kastélyban. — Király Színház: Egész héten minden este és vasárnap délután: A csárdás király. Este: Kiki (Käthe Dorsch, vendégszínház). Fővárosi Operettszínház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Bohózat egy párisi szállodában. — Belvárosi Színház: Egész héten minden este: Az ügyvéd és a férje. Vasárnap délután: Zörög a haraszt. — Andrassy-utcai Színház: Egész héten minden este és vasárnap délután: (Billér, Csontos). Magyar Páva. Raitaraita. Szerény Hannibál. A singapuri kesély. Fegert Márta. Radó. — Royal Orfeum: Egész héten minden este: Néger arisztokraták. Gaultier: a világ legokosabb kutyaival. Ted Kid Lewis. Két Reinhardt, Nászter 10. Solti, Szokolay, Dénes.

* Az aradi színházi tróda hírel. Békefi László és társulata három napon hat előadást rendez különböző műsorokkal. Békefi, a legszellemesebb magyar konferanszié leghíresebb tréfiát látja: a Randevút, a Mindenkit érhet biztosítást, a Kutyskómat, a Nucleus Scaevolát. Bemutatja, hogyan udvarolnak különböző állású és vérmérsékletű férfiak. Felejtethetetlen lesz mint esábitó, aki éjjel bemászik az ablakon, egy idegen lakásba, a Várban vendég című tréfiában. Kondor Ibolya néhány híres sanzont ad elő és Békefivel eljátsza Ávarcsenke legismertebb komédiáját, a Csahatatlant. Radó Teri előadja Emőd Tamás és Nádor Mihály népszerű dalait. Abel Frigyes a legkiválóbb karakter-komikusok közé tartozik. Utánozni fogja Hegedüs Gyulát, Törzs Jendrét, Csontos Gyulát és Szerény Zoltánt. Az énekszámokat a Píllangófőhadnagy, Kóristalány és Három a táncoperettek neves komponistája, Komjáthy Károly kíséri zongorán. Az eseményt jelentő előadásokra legyek már vált hatók a színház pénztáránál.

Katonaszökevényeket fogtak Aradon.

A magyaranyu razzia érdekes eredményei. — Folytatódnak az igazoltatások. A prefektura figyelmeztetése.

(Arad, április 20.) Az aradi államrendőrség — mint röviden megírtuk — tegnap délután öt órai kezdettel meglepetésszerű razzlát tartott, amely kiterjedt az egész város területére. A razzia, amely a katonaság közreműködésével folyt le, egyszerre kezdődött a bel- és külvárosok területén. A razzia közegél, felsőbb utasításra, a legszigorúbban hajtották végre az igazoltatásokat, amelynek célja az volt, hogy megtisztítsák Aradot a foglalkozás nélküli gyanús egyénektől. A város különböző részéből több mint száz embert kísérték be a rendőrségre az esti órákig. Az előállítottak közül többen igazolták magukat, akiket még az este szabadon engedtek, sokan közülük csak a reggeli órákban tudták bizonyítani, hogy bejelentett lakásuk van Aradon, huszonegyről az előállítottak közül kiderült, hogy katonaszökevények és gyanús, vagy körözött egyének. Mindnyájukat letartóztatták és megindult ellenük az eljárás. Késő esti órákban az aradi

szállodákban és vendéglőkben tartottak razzlát és több előállítás történt.

Ezzel kapcsolatosan különben ma rendelet érkezett a belügyminisztériumból az aradi prefekturára. A rendeletben utasítják a hatóságokat, hogy az utazóközönséget igazoltassák le. Az igazoltatások nemcsak a vasutakon, hanem az országutakon is történnek. Az autókat a megye területén levő községekben a csendőrségnek joga van bárhol megállítani és utasaikat igazolásra szólítani. Ugyanez vonatkozik a kocsik és szekerek utasaira is. A prefektura ezért felhívja az utazóközönséget, hogy elutazása alkalmával lássa el magát a szükséges igazolványokkal, nehogy utközben kellemetlenségeknek legyen kitéve. Mindenkik, aki nem tudja magát megfelelően igazolni, őrizetbe vesznek, addig, amíg az igazolás meg nem történik. A prefektura már meg is tette a szükséges intézkedéseket a miniszteri rendelet végrehajtására.

Új veszedelmet jelent az olasz—jugoszláv konfliktus.

Anglia attól tart, hogy Olaszország kilép a Népszövetségből.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) A Westminster Gazette az olasz—jugoszláv konfliktussal foglalkozik nagy cikkben és aggódik, hogy abban az esetben, ha a Népszövetség elé terjesztik a konfliktus

ügyét, bonyodalmak fognak keletkezni. Ha Olaszország hajthatatlan marad és inkább kilép a Népszövetségből, ez sokkal súlyosabb helyzetet fog teremteni, mint Spanyolország és Brazília múltévi kilépése.

Dinasztiák jönnek, dinasztiák mennek...

Asszony a trónon, amit nem vesznek tudomásul. — A török herceg négy felesége és más érdekességek a góthai almanachban.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Most láttuk napvilágot a híres góthai almanach 1927-es kötetei. A Hofkalender című kötet külseje még mindig ugyanaz, mint a legjobb békeidőkben volt. A tartalom azonban behódol az idők változásának. A kötet első lapján Resa Sah Pahladi perzsa sah képe ékeskedik, mint a legújabb uralkodóház megalapítójáé. — A szöveg szerint Resa kán észak-perzsa családból származik. 1900-ban mint közkatona lépett a perzsa kozákbriádba, 1922-ben Serdar és Sepah (hadseregőparancsnok) lett, 1923-ban hadügyminiszter és 1924-ben miniszterelnök. 1925 október 31-én Achmed Kadiar házbéli sah trónfosztásának kimondása után régenssé, majd 1925 december 12-én örökös királlyá (sah in sah) választják. Resa kán 1925 december 15-én lépett trónra és ezzel a dátummal indul történelmi utjára a Pahladi dinasztia. Resa kán különben 1878 március 16-án (perzsa időszámítás szerint 1255 eszandár 24-én) született Alachban, Mazanderan tartományban és jelenleg sah in sah (a királyok királya) címet viseli.

A góthai almanach hűségesen feljegyezi az előbbi perzsa uralkodó család, a Kadiar dinasztia genealogiáját is. Megállapítható, hogy Achmed sah szultán, az előbbi perzsa sah, aki Taebriben 1898 január 20—21 (?) született, jelenleg Párisban és Nizzában él.

Albánia fejezeténél még mindig ott szerepel Wied herceg, mint Albánia detronizált fejedelme. A német uralkodócsaládok felsorolásánál a góthai almanach szerkesztői természetesen ragaszkodnak a köztársasági állapotokhoz. Rupprecht bajor trónörökös, akit III. Lajos bajor király 1921-ben történt halála óta a bajor legitimisták királlyá proklamáltak, az idei almanach mint volt trónörökös jelöli meg. A belga uralkodócsaládról szóló fejezetben regisztrálja Lipót trónörökösnek Asztrid svéd hercegnővel kötött házasságát. A walesi hercegnél sajnos, még mindig nem lehetett házasságkötésről beszámolni.

A Habsburg-család több oldalra kiterjedő családfájának ismertetésénél Ferenc József Ottó királyi a „volt” trónörökös címet viseli. A Hohenzollern-család uralkodó ágának élén természetesen II. Vilmos volt német császár és porosz király áll, Vilmos további címeinek felsorolása tizenkét apróbetűs sort igényel. Természetesen regisztrálva van második házassága Hermina Schönaich-Carolath hercegnővel is.

A nem európai uralkodó családokkal foglalkozó részből megállapíthatjuk, hogy Abesszinia népusa jelenleg asszony: Zeoditu császárnő. A császárnő 1876-ban született, miut II. Menelik császár leánya. Öfelsége jelenleg a harmadik házasságban él. Az első férje meghalt, a másodikától elvált.

Egyiptom királya I. Fuad. Külön fejezetek tárgyalják a mezopotámiai, sziriai királyságokat. Hedzsasz királya Abd el Afis Ibu Saud, 1926 január 8-ika óta, második fia Feisal Emil, aki 1905 körül született, jelenleg Mekka királya.

Az Ozmán-család komplikált családfája hat oldalt tölt be. Fellelhető Abdul Kadir effendi, II. Abdul Hamid szultán negyedik fiának egyáltalán nem egyszerű családfája is. A herceg Besiktasban született, 1878 január 16-án. Első házasságát a Jildizben kötötte 1907 január 6-án Michriban Hanum-mal, akinek a családjáról az almanach szerkesztősége semmit sem tud mondani. A hercegnő a góthai almanach szerint Budapesten él. Abdul Kadir második felesége Madzsida Hadzsidsze hercegnő, aki 1899-ben született Ada Pasarban, elvált a hercegtől és 1925 június 2-án Budapesten Hertog dr. (?) felesége lett. A harmadik felesége 1916-tól datálódik és Mesietnek hívják. A negyedik feleségét Abdul Kadir Budapesten szerezte 1924 július 4-én, az illető hölgy az almanach szerint Irmer Irén ismeretlen családfajú, születési helyü és kora táncosnő.

* A Dohnányi—Telmányi hangverseny műsorán Beethoven Apassionatája, Frühlings- és Kreutzersonatája és egy Románca szerepelnek. Jegy Sándor P.-nél!

* Nagy Géza fényképész műtermében minden 3 darab művészi képből 1 darab szinezve, valamint lapfölvételhez egy nagyított kép szállított áron, művészi kivitelben készül.

650 lejtét dívat-cipőt

vehet minden szinben

Iványinál

Arad, Str. Matiasu (Forray-uca).

Ki gyermekét szereti, ápolja **Höfer** hintópor-, krém-, szappannal.

Lila gazella-prémek, óriáskigyó-kabátok

Fantasztikus divatkreációk, sakktábla-hermelnek, pettyes és kockás givrine-ek jelentik a legfrissebb tavaszi s a beköszöntő nyári divatot. — Kék és szürke helyett bois de rose, beige és pepita vezet.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) A párisi nők is becsomagolták a husvéti garde-robeot az angol szekrénykofferekbe és elvonultak a tengerpartra, vagy a világhírű fürdőhelyekre. Husvét ruhárukból természetesen már csak a bizonytalan időjárásra való tekintettel sem hiányozhat az esőkabát, amely ezidén divatos viselet. Raglánszabású kasaköpenyeket, továbbá vízhatlan szövetanyagból vagy legujabban viaszolt selyemből készült kabátokat viselnek esőben a párisi nők. — Az esőkalap többnyire ugyanabból a kelméből készül, mint maga a kabát és az idej divatnak megfelelően, a fej eléggé bő és ráncolt. De a szekrénykofferekben, természetesen, nemcsak a rossz időjárás praktikus ruhadarabjai pihennek, hanem a napfényes tavaszi idő ruhadarabjai is. A divatos párisi nő visz magával egy-egy kasadou-ból készült komplet-t is, a fa színtének valamelyi árnyalatában (a rövid szoknya fölnyiló legyezőránccal s meg-megszakított övvel), amelyhez vagy hasonlószerű jerseyjumpert, vagy pedig finom himzéssel, esetleg tირével díszített fehér selyembluzt visel. A bluznak ugyanis ezidén valóságos renaissance-a van.

Egy másik komplett például: a köpeny fehér selyemből készült, bélése és kihajtása rózsaszín crepe de Chineből való. De ez a rózsaszín anyag nem egyszínű, hanem különböző nagyságu fehér pettyekkel árnyalt. A hozzávaló ruha ugyanebből a pettyes crepe de Chineből készült és ötte rózsaszín bőrből való, a mely acél-, elefántcsont vagy jétből összeállított csattal záródik. De nagyon szép kompletet lát az ember sima vagy kockás santung-selyemből is. Csodálatos: azokból a színekből, a melyek koratavasszal egymással versenyeztek, hogy első helyen beérkezzenek — hogy mást ne is említsek, mint a kéket és a szürkét — valamennyi szín közül most husvétkor ismét a bois de rose és a beige, továbbá a homokszínek és a pepita a diadalmasok. Nagyon divatosak emellett a kismintás és árnyalt mintájú foulardok és más, újfajta selymek. Azok a hölgyek, akik a husvét szünetekre olyan mélyre utaztak le délre, hogy már a nyári divatot is magukkal vitték kofferjeikben, igen apart mintájú etamin-ruhákat is vittek magukkal. Új nyári kelme a givrine, ezenkívül a crepe és a crepela rokona, az új zövenésű „belphegor“. Ez utóbbit lazacszínben, Nilus- és Chartreuse-zöldben, végül lilásszürkében hozzák forgalomba. A forró nyári napokon elkerülhetetlen lesz a lingerie-ruha. A legpompásabb kézimunka, a kézi himzés legnemesebb fajtái díszítik a finom cérnabatiszt anyagot. A hozzávaló kalapok elől a karimán egy kis hiányt vagy fésztenek ki. Szinte folytatása a kalap csipkéjének az a hosszan lebegő gaze, vagy csipkecsokor, amelyet a nyári ruhákhoz nyakban hordanak. A kigyó- és gyíkborók divatjához most hozzákerült az ugynevezett óriáskigyó egyetlen darab bőrből nemcsak komplett női kabát kerül ki, hanem a hulladékokból cipőre és retikülre is — óriási. Végül említsük meg, miféle tavaszi és nyári prémeket és bundákat lauszíroznak a szücsök Párisban. Nagyon divatos a nyírott bárányszőr, különböző beige és barnás árnyalatban. Továbbá a szürke mókuszszíre festett Breitschwanz s végül — az örök luxus — a hermelin, amelyet feketére festett nutriakockákkal árnyalnak. A Bal de la Fourrure nagy tavaszi bemutatóján láttunk egy nutriakockás hermelinekát, amely valóság-gal úgy hatott, mint a sakktábla. A könnyű nyári prémkabátok nyírott gazellából és vadonokból készülnek és ezeket nagyon gyakran lilaszínre is festik.

Romániai tudósok autóbalesete Jugoszláviában.

A bizantológiai kongresszuson résztvevő Popescu és Banescu professzorok súlyosan megsebesültek. — Iorga Miklós sértetlen maradt.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Vasárnap délután Belgrád közelében súlyos autóbaleset érte a bizantológiai kongresszus több tagját.

A kongresszus résztvevői vasárnap délután négy társasautóban kirándulást tettek az Avalára, ahol megkoszorúzták a Névtelen katonasíriját. Visszatérő útjukban, Belgrádtól négy kilométerre egy élesebb kanyarodónál a három első autó lassított, a negyedik gépkocsi azonban, — amelyben Popescu, Banescu, Iorga, Marinescu és Beck romániai és Balche francia tudósok ültek — teljes sebességgel haladt és csak az utolsó pillanatban hirtelen fé-

kezett. Az erős fékezéstől az autó eltűs része a levegőbe emelkedett, majd felborult és összetört. A bennülők mind a koci alá kerültek.

A balesetnél az autó összetört darabjai Popescut a fején három helyen súlyosan megsebesítették, Banescu a mellén, Balche pedig kezén könnyebben megsérült, míg Iorga Miklós sértetlen maradt, mindössze könnyebb horzsolásokat szenvedett.

A másik három autó utasai szabadították ki a sérülteket súlyos helyzetükből és a sebesülteket a belgrádi kórházba szállították, ahol ápolás alá vették őket. Popescu sérülései olyan súlyosak, hogy további kezelés végett a kórházban kellett maradnia.

Lemondott Görögország elnöke.

Konfliktus a görög kormány és a köztársasági elnök között. — Venizelos visszatért Görögországba.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Athéni jelentés közli, hogy Konduriotisz köztársasági elnök lemondott. A hivatalos kommuniké szerint a lemondás oka az elnök egészségi állapotának leromlása és kimerültsége. Beavatottak azonban tudni vélik, hogy konfliktus tört ki a köztársasági elnök és a kormány között, amely nem teljesítette azt a kötelezettségét, hogy husvét előtt megszavaztassa az alkotmányt. A köztársasági elnök a kormány kérésére május 2-ig hivatalában marad, amikor a parlament összeül és szabályozza az utódlás kérdését.

Venizelosz Görögországba való érkezése aggodalmat kelt. A volt miniszterelnök tegnap Pyreus előtt elhajózva, Kréta szigetére utazott. Kijelentette az újságíróknak, hogy utazásának belpolitikai céljai nincsenek, csupán szülőföldjét akarja meglátogatni. Politikai kérdésekkel nem foglalkozik, csak az irodalomnak él és jelenleg Thukidides munkáit fordítja le. Meggyőződése szerint a jelenlegi koalíciós kormány teljesen megfelel a bel- és külföldi érdekeknek.

Börtöntöltelék marad a „sarki szélhámos“.

Cook, akit tízenégy évre elítéltek, csaknem szabadlábra kerül. — Törpéket akar importálni és cselédeké nevelni.

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjé-től.) Frederick A. Cook, az Északi Sark szélhámosa, aki sokmillió olajrészvényes miatt tízenégy évi fegyházbüntetést szolgált a Leavenworthi szövetségi fegyházban, csaknem szabadlábra kerül. James C. Wilson texasi szövetségi bíró egy 1925-iki törvény alapján öt évre ideiglenesen szabadságot adott Cookot. Az ideiglenes szabadságolás nem azonban a feltételes szabadlábra helyezéssel. A feltételesen szabadon bocsátott elítélt nem kerül vissza a börtönbe, ha jól viseli magát, csak felügyelet alatt marad az ítélet időtartamaig. Az ideiglenes szabadságolás ezzel szemben öt évre szól és ha utána az elnök nem rendel el pertörést vagy nem ad kegyelmet, vissza kell menni a börtönbe. Cook még csak három és fél évet töltött ki tízenégy évéből. A bíró az ideiglenes szabadon bocsátást azzal indokolta, hogy Cook teljesen vagyontalan és ha kiszolgálja büntetését, hetvenöt éves korában kerül szabadlábra.

A bírói döntés azonban nem nyitotta meg Cook előtt a fegyház kapuját. Az államügyész ség ugyanis kétségbevonta annak a törvénynek értelmezését, amelynek alapján Wilson bíró meghozta a döntését. Azt állítja, hogy olyan elítéltekre nem vonatkozik, akik már megkezdték a büntetésük kitöltését. Az igazságügyminiszterium meg is tiltotta a fegyház igazgatójának, hogy kibocsássa Cookot. Clevelandban pedig elintézetlen büncselekmények miatt elfogató parancsot adtak ki ellene arra az esetre, ha mégis kikerül.

Cook tehát a fegyházban marad, és tevékenységét továbbra is himzésekben és a fegyencek lapja, a New Era számára való közreműködésben lesz kénytelen kimeríteni. Mindkét tevékenysége tagadhatatlanul érdekes és a társadalom számára üdvösebb az olajrészvények árusításánál. Amundsen, amikor meglátogatta a fegyházban Cookot, egy gyönyörű himzett abroszt hozott el tőle emlékül és könnyes szemekkel jelentette ki, hogy

ez a legtragikusabb szuvenir, amit valaha kapott.

A New Era-ban társadalmi problémákról cikkeznek a sarkutazó fegyenc. Legutóbb a cselédkérdésről írt nagyon érdekes cikket. Abból indult ki, hogy sok százezer ember végez olyan szolgál munkát, ami fizikailag gyermekek számára való. A nagy, robusztus embereket fel kell tehát a komornyik és inas sorból váltani a kisembereknek. A kisembereket pedig vigyék a tropusok alól. Fogdosás össze a pygmieket, a Virgin Islanden létesítsen Amerika egy nagy tenyésztépet és egy-két generáció alatt kitermelhet az apró vademberekből egy olyan csodafajt, amely az unokáknak már nagyszerű szolgálatokat tehet. Azért csak az unokáknak, mert az apró vadembereket ki kell nevelni primitív szokásaikból. Az az expedíció, amely nemrég Holland New Guineából a pygmieket közül visszavert, beszámolt például arról, hogy a választott aktust úgy bonyolítják le, hogy a pygmie házasságok; hogy a férj egy kőbaltával lecsapja a feleség mutatóujjának első ízét. Másodszori válás esetén a következő ujra kerül a sor. Az expedíció tagjai láttak olyan asszonyokat, akiknek három-négy ujjuk is meg van csontkítva. A házassági szokás is originális. A vőlegénynek célpontul kell szolgálni két ijász számára és védekeznie csak azokkal a nyilakkal szabad, amelyeket — félreugorva — a földről felkapott. Ez a legfőbb bátorsági vizsga. Aki kiállja, azt elég bátornek jelentik ki ahhoz, hogy megnősülhessen.

— Borzalmas orkán Amerikában. New-Yorkból jelentik: Illionis állam Centerville városában nagy orkán pusztított. Az orkán bedöntötte az iskola épületét, amelynek romjai 80 gyermeket betemettek. Négyen meghaltak, 22-en súlyosan megsebesültek. Ugyanazon állam Chesnut városában a lezuhant cseréptörmelék két gyermeket megölték, egy másik bedőlt ház romjai alól három holttestet húztak ki.

H I R E K.

Magántisztviselők a királynénál.

Mária királyné támogatását igéri a tisztviselőknek.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Őfelsége Mária királyné hosszúságos kihallgatáson fogadta a kereskedelmi, ipari, bank- és magántisztviselők küldöttségét, mely Alfandry Mihály elnökből, Eftimescu Arton és Joan tagokból alakult. A kihallgatás folyamán a királyné élénken érdeklődött a magántisztviselők sorsa iránt. Arton Eftimescu a kereskedelmi tisztviselők nevében emlékiratot nyújtott át a királynénak és tolmácsolta a magántisztviselőknek a király végleges felgyógyulására vonatkozó kívánságait.

Alfandry Mihály, a magántisztviselők szövetségének elnöke behatóan ismertette a magántisztviselők gazdasági és kulturális helyzetét és utalt arra, hogy Moldovában teljesen figyelmen kívül hagyják a vasárnapi munkaszünet rendelkezéseit, úgy, hogy a tisztviselők képtelenek önmagukat művelni. Eftimescu Arton elpanaszolta, hogy a magántisztviselők nem részesülnek megfelelő támogatásban az állami kulturális intézmények részéről, már pedig a magántisztviselői osztály kultúrnapjának emelése elsőrendű állami érdek is.

A királyné, miután hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, megígérte, hogy teljes erejével támogatni fogja a magántisztviselők mozgalmát és különösen arra fog törekedni, hogy a vasárnapi munkaszünet ellen ne történjenek kiharások.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint zárt maximum borítja Nyugat- és Középeurópát, amelynek hatása alatt az idő Franciaországban általában derült. Északon mély depresszió. Skandináviában erősen lehült a levegő. Jóslat szerint túlnyomóan száraz idő várható hőemelkedéssel.

— Gör. kat. husvétli istentiszteletek. A görög keleti román egyház husvétli istentiszteleteinek programja a következő: Nagycsütörtökön reggel fél 7 órakor: reggeli mise (gyónás); délelőtt fél 10 órakor: nagy mise (áldozás); este 7 órakor: dénia, végzi: Comsa Gy. Gergely püspök. Nagypénteken délelőtt 10 órakor: nagypénteki istentisztelet; délután 3 órakor: vecsernye, Jézus Krisztusnak a keresztről való levevése, pontifikál: Comsa Gy. Gergely püspök. Nagyszombaton reggeli 3 órakor: reggeli mise, körmenettel és Jézus Krisztus sirbatétele, pontifikál: Comsa Gy. Gergely püspök; reggeli 5 órakor: gyónás és áldozás; délelőtt fél 11 órakor: nagy mise. Husvétvasárnapon reggel 4 órakor: feltámadási körmenet; délelőtt 9 órakor: nagy mise, pontifikál és szent beszédet mond: Comsa Gy. Gergely püspök. Husvéthétfőn reggeli fél 7 órakor: reggeli mise; délelőtt fél 10 órakor: nagy mise; délután 4 órakor: vecsernye. — A görög keleti szerb egyházban pedig a következő sorrendben tartják meg a husvétli istentiszteleteket: Nagycsütörtökön déli 12 órakor: szentmise; este fél 8 órakor: esti istentisztelet (dénia). Nagypénteken délelőtt 10 órakor: kismise; délután fél 4 órakor: litánia, Jézus Krisztus sirbatétele. Nagyszombaton reggeli fél 4 órakor: reggeli mise, utána Jézus Krisztus temetése. Husvétvasárnapon reggeli fél 4 órakor: feltámadás; délelőtt fél 10 órakor: nagy mise; délután fél 4 órakor: litánia. Husvéthétfőn reggeli fél 7 órakor: reggeli mise; délelőtt fél 10 órakor: nagy mise; délután fél 4 órakor: litánia. Az istentiszteleteket Kovinty Uros esperes végzi. — A gáji egyházban az istentiszteletek sorrendje ugyanaz.

A gör. kath. egyházban a következő istentiszteleti sorrenddel ünneplik meg a husvétot: Nagycsütörtökön délelőtt 9 órakor: nagymise, tartja: Popa József főesperes; este 7 órakor: passió ájtatossággal, 12 evangélium felolvasásával, melyet Popa József főesperes, Herló Péter és Grosescu tanárok végeznek. Nagypénteken délelőtt 9 órakor: ájtatosság; délután 3 órakor: vecsernye, Popa József főesperes utána szent beszédet mond; este 8 órakor: Jézus Krisztus sirbatétele, templomi körmenettel. Nagyszombaton délelőtt 9 órakor: vecsernye és Szent

Harmincevi feygházat kérnek Mussolini merénylőjére.

Elhangzott a vádbeszéd a Zaniboni összeesküvési pörben.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójától.) Tegnap, a késő éjszakai órákban tartotta meg Nosedá tábornok, katonai államügyész vádbeszédét a Zaniboni-pörben. Zanibonit főtettesnek, Capello tábornokot tettestársnak minősíti és számos bizonyítékkal támasztja alá a vádat. Capello lett volna a merénylet sikere esetén Olaszország katonai diktátora és Zaniboni mindig Capellohoz fordult, ha pénzre volt szüksége. A következő indítványt ter-

jesztette elő: Zaniboni bűnös az államhatalom elleni összeesküvésben, előre megfontolt gyilkosságban, tiltott fegyverviselésben és a maximális büntetést, harminc évi feygházat, passzív választójogának örök elvesztését kéri kimondani. Capello mindezekben tettestárs és szintén harminc évi feygházat érdemel. A többi vádlottra 7—30 évig terjedő feygházat indítványoz. A vádbeszéd után megkezdődtek a védőbeszédok.

Vazul miséje, tartja: Popa József főesperes. Husvétvasárnapon reggel 4 és fél órakor: feltámadás; délelőtt 10 órakor: ünnepélyes nagymise, az evangélium három nyelven (román, görög, latin) való felolvasása, felolvassák Popa József főesperes, Herló Péter és Grosescu tanárok, utána Popa József főesperes beszédet mond; délután 4 órakor: vecsernye és az evangélium felolvasása. Husvéthétfőn reggeli 9 órakor: kis mise; 10 órakor: nagy mise, szentbeszédet mond: Herló Péter; délután 4 órakor: vecsernye. Husvétkedden délelőtt 9 órakor: nagy mise.

— Aláírják az olasz-román egyezményt. Bucurestiből jelentik: Manolescu pénzügyi államtitkár csütörtökön Rómába utazik az olasz-román egyezmény aláírására.

— Új kormány alakult Japánban. Tokióból jelentik: Ma megalakult az új japán kormány Tanaka tábornok elnökségével.

— Husvétli szünet az aradi törvényszéken. A husvétli szünet az aradi törvényszéken csütörtökön, 21-én kezdődik és hét napig tart. A szekciók a legközelebbi tárgyalásokat április 29-én tartják meg, s ezután ismét május 4-ig egyetlen ügy sincs tárgyalásra tűzve. A szünet alatt — a husvét első napját kivéve — az ügyészségen délelőtti szolgálatot tartanak.

— A Banca Nationala kormányzója átvette hivatalát. Bucurestiből jelentik: Burileanu londoni utjáról hazaérkezve, ma átvette a Banca Nationalanál hivatala vezetését. A bankkormányzó ma délután számolt be a kerescu tábornoknak londoni missziója eredményéről.

— A rendőri kihágási bíróság új vezetője. Ma belügyminiszteri rendelet érkezett az aradi államrendőrségre, amely szerint Dobrescu Stefan rendőrségi direktort, a kihágási bíróság vezetőjét, Cetatea Alba-ra helyezte a belügyminiszter. Mutiu Traian rendőrprefektus a kihágási bíróság vezetőjévé Bán Sándor rendőrkapitányt nevezte ki. Bán Sándor helyett, aki ezideig a rendőrlegénység alparancsnoka volt, Vlaicu legénységi tisztet bízta meg a prefektus az alparancsnoki teendőkkel.

— Házasság. Varjasi Sándor és Dragomir Aneta f. hó 17-én házasságot kötöttek.

— Kiszabadult a Traian Császár-gőzös. Bucurestiből jelentik: A Traian Császár-gőzöst ma dinamittal kiszabadították és a hajó elindult Constanta felé, ahol kijavítják sérüléseit.

— Román nagypénteken dolgoznak a vámhivatalok. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a vámhivatalok nagypénteken is dolgozzanak.

— Még nem döntött Aradváros állandó bizottsága az aradul-noui autobusjárati ügyében. Ma délután öt órakor összeült az aradi permanens bizottság, hogy az aradul-noui autobusjárati ügyében határozzon. A bizottsági ülésen hosszas tárgyalások folytak az útvonalra vonatkozólag, amelyet a város az aradul-noui autobusznak engedélyezni fog. Végleges határozatot azonban nem hoztak, hanem — miután a tanácskozás a késő esti órákig húzódott — holnap délelőtt 11 órára halasztották el az ülés folytatását. Értesülésünk szerint az aradul-noui járat a Carol I. (Erzsébet) köruton fog végighaladni az aradi állomásig.

— Sürgetik a városi adók befizetését. A város vezetősége felhívja Aradváros polgárságát, hogy a két első negyedre szóló városi adóját, minden külön felhívás nélkül, haladéktalanul fizesse be a saját érdekében. A jövő hónapban a város megkezdí a hátralékban maradtaknál a foglalást és végrehajtást, ami az adózók részére külön költséggel és kellenetlenségekkel jár.

— Eljegyzések. Sátor Bözsit Székesfehérvárról eljegyezte Weisz Aladár Aradon. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Szabó István műsz. főtanácsos leányát, Mariakát eljegyezte dr. Kerényi László Ujpestről.

— Pályázat az aradi uccák aszfaltozására. Ma tartották meg az aradvárosi aszfaltmunkálatok elvégzésére kiírt nyilvános árlejtést. Az árlejtésen két cég adott be ajánlatot: a timisoarai Grozit és az oradeamareli Bitumen. A mérnöki hivatal átvette az ajánlatokat, a megadott egységarak alapján kiszámítja, melyik az olcsóbb és a legközelebbi permanens bizottsági ülésen megteszi jelentését. Az elvégzendő munkálatok körülbelül öt millió lejt tesznek ki.

— A Neptun-fürdő büfféjének bérlete. Holnap délben a városi gazdasági hivatalban nyilvános árlejtés után adják ki bérbe erre a szezonra a Neptun-fürdőben lévő borbély és manikűrüzletet és a büffét.

— Szabadlábrahelyeztek egy budapesti bankárt. Budapestről jelentik: Róth Armin és Kormos Géza bankárok ügyében érdekes fordulat állott be. Róthot már régebben szabadlábrahelyezték, míg Kormost Bécsben letartóztatták és a Markó-uccai fogházba vitték. A vizsgálóbíró ma Kormost is szabadlábrahelyezte.

— Meghalt a francia Conan Doyle. Párisból jelentik: Gaston Leroux, a franciák legkiválóbb detektívregény írója Nizzában ötvenkilenc éves korában váratlanul meghalt. Gaston Leroux, a franciák Conan Doyleja a Matinnál kezdte pályafutását, ahol mint törvényszéki tudósító működött. A közönség nagy érdeklődéssel olvasta írásait és később népszerűségét drámaírássra használta fel. Azonban drámája megbukott. Detektívregényével próbálkozott és olyan hatalmas sikert ért el, hogy folytatólagos regényei négy százezerre vitték fel a Matin napi példányszámát. Regényei is százezer számban fogytak és csaknem minden nyelvre lefordították. A francia utasírás mély részvétellel fogadta Gaston Leroux váratlan halálának híreit.

— Elítélték egy panamázi házgondnokot. Budapestről jelentik: A büntető törvényszék előtt ma Orbán Ferenc, a népjóléti miniszteriumban az állami lakások volt főgondnoka állott vádlottként. A volt főgondnok ellen különböző panamavádatokat emeltek. A törvényszék ma többrendbeli csalásért négy évi börtönre, büntársát, Salamon Józsefet két és fél évi börtönre ítélte. Az elítélteket azonnal letartóztatták.

— Mammuth-csontvázat találtak Budapest mellett. Budapestről jelentik: Budaörs határában, a vasútépítkezés alatt a munkálatoknál egy mammuth-csontváza bukkantak, az ásatásokat azonnal beszüntették és most várják a Nemzeti Múzeum kiküldöttjének megérkezését.

— Elítélték a lázadó spanyol tiszteket. Madridból jelentik: Tegnap hirdette ki a madridi katonai főtörvényszék a múlt év őszén felfedezett összeesküvés résztvevői ellen megindított bünpörben az ítéletet. Weyler tábornokot, akit eleinte azal gyanúsítottak, hogy ő volt az összeesküvés főszervezője és irányítója, felmentették. Aguilers tábornok hat évi börtönt, Garzia ezredes nyolc évi börtönt, Bermudez alezredes, Galamperena kapitány és Rubio hadnagy egyenként hat évi börtönbüntetést kaptak. A pör többi 27 vádlottját felmentették.

Minden előkelő házban nem isznak mást, mint LIPPAFUREDI:

„APOLLO”

természetes ásványvizet, mert üdit frissit és fiatalít.

Orvosi tudományos előadás Aradon. Csaknem egy évi szünetelés után tegnap volt az aradi orvosszövetségben az első tudományos szakülés, amelyen dr. Cucu Vazul városi főorvos, a szövetség aradi elnöke elnökölt. Az ülés után dr. Ujhelyi József sebész-urologus tartott előadást „A kiválasztó szervek infekciós megbetegedéseiről”. Előadásában ismertette a megbetegedések körököt, valamint ama körülményeket, amelyek a vesemedence, hólyag, stb. betegségeire vezetnek. Előadásának második részében a vese és hólyaggyulladások kezelésével foglalkozott s részletesen ismertette ama legcélszerűbb eljárásokat és eszközöket, amelyekkel az orvos a megbetegedések ellen sikerrel küzdhet. A mindvégig tanulságos és élvezetes előadást a nagyszámban megjelent orvosok élénk érdeklődéssel hallgatták és nevükben dr. Magyar Sámuel mondott köszönetet az előadónak, hasonló előadások tartására biztítva a fiatalabb orvosgenerációt.

A Maros halottja. Ma délelőtt telefonon jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Engelsbrun nőszeg határában a Marosból egy középkorú nő hulláját fogták ki. A holttestet a csendőrségen Bojka Anna engelsbruni asszony személyében agnoszkálták. A hullán külérőszak nyomai látszanak s így valószínűnek tartják, hogy Bojka Anna büntény áldozata lett. Az ügyészség elrendelte a boncolást.

Hajókatasztrófia a nyílt tengeren. Londonból jelentik: A Denhuknai nevű gőzös, amely kétezer polgári utast és ezer katonát szállított Sanghaiba, a tengeren kigyulladt. Az utasok nagyrésze elpusztult.

Óriási földrengés Formosa szigetén. Londonból jelentik: A Formosa szigeten nagy földrengés pusztított, óriási károkkal. Közlelbi részletek még hiányoznak. Tokiói jelentések szerint a Fülöp- és déljapáni szigetekről heves földrengéseket jelentenek. Manilában sok ház összeomlott.

Blédy Boldizsár sírköveavatása. Néhai Blédy Boldizsár vasuti főtisztviselő sírlelkét ma délután fél 6 órakor szentelték fel a felsőtemetőben, az elhunyt családtagjainak, tisztelőinek, barátainak, valamint nagyszámban közönségnek jelenlétében, amelynek sorában ott lehetett látni Arad társadalmi életének minden rétegét. A felszentelést Szikra Lénárd v. háziönök végezte, aki nagyhatású, megragadó erejű beszédet mondott a síron túl is átható szeretetről és barátságról, amely ezt az emlékművet létrehozta. Wallinger István az elhunyt barátainak, nevében tartott szóp és megkapott emlékeztet, egy alkalmi daldárda pedig Schleifer Antal vezetése mellett gyászdalokat énekelt. Almai Laci cigányzenekara végül eljátszotta a „Lehullott a rezgő nyárfalevele” kezdetű dalt, amelynek bus melódiai könnyeket csaltak a sírlelk körül állók szeméibe és ezzel aztán véget is ért a szép gyásznap.

Leégett műbutorgyár. Oradeáról jelentik: A mezőtelegi „Gloria” műbutorgyár tegnap éjjel, valószínűleg rövidzárlat következtében kigyulladt és teljesen leégett. A hivatalos kárbecslést még nem tartották meg, azonban bizonyos, hogy az anyagi kár óriási.

Tarnóczy cáfolja öngyilkossági híreit. Oradeáról jelentik: Dr. Tarnóczy Lajos bihari református esperes ma délelőtt megjelent az oradeai lapok szerkesztőségében és megcáfolta az öngyilkossági kísérletéről megjelent híreket. Kijelentette, hogy nemcsak emberi meggyőződése, de vallási felfogása sem engedik meg, hogy önkézzével vessen véget életének.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyének-nél a térségben. Ferenc József „keserűviz” szabdá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek alapján bebizonyították, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neuraszténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Az új lakástörvény e hét végén megjelenik. dr. Széll Lajos ügyvéd fordításában és magyarázatával ellátva. Megrendelhető Sándor Ferenc könyvüzletében Arad.

Fedele olasz közoktatásügyi minisztert súlyos autószerencsétlenség érte.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójától.) Fedele közoktatásügyi minisztert ma Formia közelében autószerencsétlenség érte, amelyben meglehetősen súlyosan megsebesült. A minisztert kórházba vitték és azonnal megoperálták. Ez-

időszert Fedele veszélyen kívül van. A miniszter általános állapota annyira kedvező, hogy néhány nap múlva ismét folytathatja munkáját.

Nagy küzdelem Aradon a tüdővész ellen.

Az aradi városi orvosi hivatal érdekes memoranduma az egészségügyi minisztériumhoz.

(Arad, április 20.) Érdekes memorandumot küldött az aradi városi orvosi hivatal az egészségügyi minisztériumhoz. A főorvosi hivatal — mint ismeretes — nagy küzdelem folytat a tuberkulózis leküzdésére és e célból létesítette a város a tüdőszanatóriumot, amely egyike a város legfejlettebb egészségügyi intézményeinek. A betegek nagyrésze az aradi munkásbiztosító pénztár tagjainak sorából kerül ki, amely azonban az utóbbi hónapokban csak 28 napi időtartamra utalja be a tüdőszanatóriumba betegeit. Ez az idő természetesen nem elég ahhoz, hogy a beteg kigyógyuljon és ezért a főorvosi hivatal a munkásbiztosító-pénztárhoz fordult, kérve, hogy hosszabb időre utalják a szanatóriumba a pénztári tagokat, hogy gyógyulásuk lehetővé váljon. A munkásbiztosító-pénztár azonban megtagadta a kérés teljesítését és továbbra is változatlanul 28 napra küldte be tagjait.

Ezzel az ügyvel kapcsolatban aztán dr. Cucu Vazul városi főorvos most memorandummal fordult az egészségügyi miniszte-

riumhoz. Felhívta a minisztérium figyelmét arra a körülményre, hogy így nem képesek az egészségügyi hatóságok sikeresen küzdeni a mindinkább terjedő tuberkulózis ellen, miután egy hónap alatt nem gyógyulhat ki a beteg. Leszögezte, hogy elsősorban a munkásbiztosító-pénztár tagjaira kell vigyázni, miután az összes tuberkulotikus betegek számának 70 százalékát a munkáspénztári tagok teszik ki. Régebben pedig a munkáspénztár is 3-4 hónapra utalta be betegeit s csak az utóbbi hónapokban történt változás ebben a rendben. A főorvosi hivatal ezért arra kérte a minisztériumot, fogantatosítson megfelelő intézkedéseket arravonatkozólag, hogy a munkáspénztár is hosszabb időre küldje a szanatóriumba betegeit, amivel azután csak elősegíti a nehéz küzdelem, hogy mindinkább terjedő betegség ellen valószínű, hogy a minisztériumban be fogják látni az intézkedés szükségességét és hamarosan megoldás történik ebben a fontos kérdésben.

Bucuresti-i lapszerkesztő a hadbíró-ság előtt. Bucurestiből jelentik: A hadbíró-ság ma kezdte meg a Cuvantul igazgatója, Enachovici ellen indított per tárgyalását, akit azért fogtak perbe, mert a kormány tagjaival lekicsinylőleg foglalkozott lapjában és neveltségessé tette Mihail Jonescu vasutügyi államtitkár. Enachovici betegsége miatt nem jelent meg a tárgyaláson, védője pedig kérte a tárgyalás elnapolását. A hadbíró-ság nem fogadta el Ractu őrnagy, védő előterjesztését, hanem elhatározta, hogy folytatja a tárgyalást és utasítja a helyőrségi orvosokat, hogy állapítsák meg, vajon Enachovici-et tényleg akadályozza-e betegsége a megjelenésben.

Beregi Oszkár Budapesten. Budapestről jelentik: Beregi Oszkár, a világhírű magyar színművész akivel a napokban sokat foglalkoztak a lapok a róla terjesztett rágalmak kapcsán, mint azt jeleztük, megérkezett Bécsbe. A kiváló művész csütörtökön reggel Budapestre utazik beteg édesanyja meglátogatására. Valószínű, hogy ez alkalommal tárgyalásokat folytat budapesti színházakkal őrszi fellépéseire vonatkozólag. Beregi a Magyarországi című lap ellen, amely a róla szóló rágalmakat terjesztette, sajtópert indít.

A nyugdíjasok egyesületének felhívása. Az állomáson fizetett nyugdíjasok és nyugbérések folyó hó 21-én (csütörtökön) este 7 órakor jelenjenek meg egyesületünk helyiségében. A z elnökség.

Matiné az aradi róm. kath. gimnázium tornatermében. Az aradi róm. kath. egyházközség folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a kath. gimnázium tornatermében előadásokat tart a következő témákról: Feltámadás és örök élet. Előadja dr. Monay Ferenc. A keresztény öröm. Előadja Kövér Erzsébet. Igények. Előadja Schill József. Ezen előadásokra Aradváros katólikus közönségét tisztelettel meghívjuk. Belépti díj nincsen. Arad, 1927. április hó. Az aradi róm. kath. egyházközség előljárósága.

Megjelenik az új vámtarifa magyar nyelven a közeli napokban, dr. Bereczky Ernő cluji kamarai titkár szakzerű fordításában. Minden bevőmarai hónap az ingyert kaptja az összes módosításokat. Megrendelhető a szerzőnél is.

Csütörtök, április 27. Wien—Graz: 21.15. Népdal-est. — Pozsony: 17.30. Hangverseny. — Záhrt: 20.30. Hangversenyest. — Milano: 21. Hangverseny. — Berozlő: 20. Hárfahangverseny. — Prága: 20.40. Hangverseny. 22.15. Szórákostaté zene. — London: 22.20. Táncczene. — Leipzig: 16.30. Hangverseny. — Stuttgart:

20. Szimfonikus hangverseny. — Frankfurt a. M.: 21.15. Klasszikus áriák. — Berlin: 21.15. Kamarazene. 22.30. Táncczene. — München: 21.05. Szimfonikus hangverseny. Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.02. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. — 18.25. Magyar katonák (előadás). 20. Hangverseny. 22. Cigányzene.

A kártya halottja.

Öngyilkos lett, mert egész vagyonát elvesztette a kártyaklubban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Megrendítő tragédia színhelye volt a budapesti Gyár-ucca 12. számú ház tegnap, amelynek ötödik emeletéről levetette magát az udvarra egy 30 év körüli férfi és szétroncsolt tagokkal holtan maradt a kövezeten. Az öngyilkos pár pillanat alatt kiszenvedett, a kiszállt rendőri bizottság azonban sokáig nem tudta kiletét megállapítani, mivel semmi írást sem talált nála, csupán a kalapjában levő „F. S.” monogrammal jelzett valamelyes kiinduló pontot, aminek felhasználásával azután kiderült, hogy az öngyilkos Fall Sándor kereskedő.

Fall családjával a Király-uccában lakott és Fall vacsora előtt azzal távozott hazáról, hogy 7 órára, amikor a vacsora megkezdődik, otthon lesz. A kereskedő azonban 8-ra sem érkezett haza. Felesége mindjárt rosszat sejtett, mert tudta, hogy férje pontos ember és nem szokott elkésni. Később aztán beállított egy kis gyerek, aki Fall pénztárcáját és iratait adta át a rokonoknak. Ekkor már mindenki sejtette, hogy valami baj történt. Érdeklődtek a mentőknél, ahonnan azt a felvilágosítást kapták, hogy a Gyár-ucca 12. számú ház 5-ik emeletéről egy ismeretlen férfi leugrott és meghalt. A család erre elment a bonctani intézetbe és megdöbbenve ismerte fel az öngyilkosban Fall Sándort.

A rendőrség hamarosan tisztázta a tragikus öngyilkosság előzményeit. Megállapítást nyert, hogy Fall, aki egyébként igen józan gondolkodású kereskedő volt, a Budapesti Athletikai Klub Terész-köruti klubhelyiségében, ahol most kártyaklubot rendeztek be, kártyázni kezdett és két nap alatt elvesztette egész vagyonát. Ekkor aztán leszámolt magával és pár órai tusakodás után elkövette végzetes tettet.

Álmerénylet történt 1914-ben Serajevóban.

Szenzációs leleplezések néhai Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökös ellen elkövetett merénylet kulisszatitkairól. — A megrendelt merénylet, amely tragikusan végződött.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójától.)

Tordoreka Dusan az ismert belgrádi publicista és történész a jugoszláv külügyminisztérium megbízásából évek óta gyűjti az adatokat nem-sokára megjelenő könyvéhez, amely Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökös és Zsófia főhercegné meggyilkolását, annak előzményeit és kulisszatitkait, valamint a merénylet után lefolytatott vizsgálat titkait fogja tárgyalni. Munkatársunknak alkalma volt beszélgetést folytatni az érdekes könyv írójával, aki elmondta, hogy négy év óta kizárólag a nagy merénylet kérdésével és adatok összegyűjtésével foglalkozik és rengeteg ügyiratot, fotográfiát, féltve őrzött titkot és más meglepő adatot gyűjtött össze, úgy hogy könyve — amely először a New York Tribune hasábjain fog megjelenni, — bizonyára nagy feltűnést fog kelteni az egész világon.

Ki volt Klobucsarics?

Tordoreka Dusan elbeszélte, hogy milyen érdekes adatokat szerzett egy jelenleg nyugdíjazott magyar miniszteri tanácsos és egy zágrábi ügyvéd szerepéről ebben a nagyhorderejű merényletben. A miniszteri tanácsos neve Klobucsarics Benő, aki jelenleg Zita excsászárnő személye körül teljes szolgálatot és beszerzett adatai szerint valóságos, hogy néhai Ottó főherceg természetes fia. Klobucsarics (valószínűleg Klobucsar) Benő csak egy gimnáziumot és fogtechnikus tanfolyamot végzett, majd a zágrábi rendőrséghez került, ahol 1914-ben, a merénylet megelőző időben detektív főnök volt és a katonai hírszolgálat titkos megbízottja. Klobucsarics jó ismeretségben volt dr. Galjardi Márkó zágrábi ügyvéddel, akinek egy napon bemutatott egy fiatalembert, névszerint Csabrinovics Nedeljót, aki, mint ismeretes, később az első merényletet követve eldobta a trónörökös autójába, de a merénylet nem sikerült.

Csabrinovics három napot Klobucsar lakásán töltött és ez idő alatt ugyiszólván állandóan együtt voltak mind a hárman: Csabrinovics, Klobucsarics és dr. Galjardi. Kétségtelen, hogy ez idő alatt beszéltek meg a bombamerénylet tervét, amit legjobban az bizonyít, hogy mikor öt hónappal később a merénylet bekövetkezett, dr. Galjardi nyilatkozatot küldött a „Magyar-ság“-nak, amelyben közli, hogy ő már öt hónappal előbb tudta, hogy merénylet készül és értesítette is erről a zágrábi rendőrséget, amely azonban nem akadályozhatta meg, mert nem volt meg hozzá a teljes felhatalmazása.

— Beszéltem erről dr. Galjardival — mondja Tordoreka — aki azt mondta nekem, hogy neki tényleg Klobucsarics mutatta be Csabrinovicsot, de arról nem volt tudomása, hogy ők merényletről beszéltek. Ennek azonban ellentmond a „Magyar-ság“-ban megjelent nyilatkozat, amelyben elismeri, hogy öt hónappal előbb tudott a merényletről. De ő nem tudja, hogy kezében van ez a nyilatkozat.

Álmerénylet készült.

Tudni kell ugyanis, hogy Klobucsarics a katonai hatóságok megbízásából álmerényletet készített elő. Az volt a katonai hatóság terve, hogy Ferenc Ferdinánd serajevói látogatása alkalmával bombamerényletet rendeznek, amely természetesen nem fog sikerülni, de kitűnő jog-cím lesz arra, hogy Boszniát annektálják és esetleg Szerbia elleni céljaikat megvalósíthassák. Hogy ez így van, hogy Csabrinovics bombavetését maga az osztrák hatóság készítette elő és rendezte meg, arra kétségtelen bizonyítékaik vannak. Az a katonai párt, mely Ferenc Ferdinánd környezetét képezte, meg akarta oldani a jugoszláv kérdést Ausztria javára és ezért sürgetet keresett arra, hogy megindulhasson az ellenségeskedés Szerbiával. Rögóta várták, hogy Szerbia alkalmat adjon az összeütközésre, de ezt Szerbia mindig óvatosan kerülte. Tudvalevő, hogy Ferenc Ferdinánd ellen többször akartak merényletet elkövetni, de azok mindig meghiúsultak. Valószínű, hogy így tá-

madt az eszme, hogy rendezni kell egy álmerényletet, amelyért Szerbiát lehessen felelőssé tenni.

Csabrinovics karaktere.

Csabrinovics személyének megválasztása nem volt rossz. Csabrinovics különös jellem volt. Beteges ambíció élt benne, azonkívül tuberkulotikus volt és tudta, hogy nem él soká. Fiatal volt és intelligens, a forradalmi körökkel érintkezett és hol nacionalista, hol anarchista szellemű felfogást hirdetett. Az osztrák hatóságok üldözték Csabrinovicsot, aki iránt a nacionalista körök bizalmatlansággal viselkedtek, a forradalmi körök pedig agent provokátornak tartották, amiért az ambiciózus, feltűnni vágyó fiatalember nagyon el volt keseredve. Mindennek meg akarta mutatni a forradalmi köröknek, hogy forradalmár, a nacionalistáknak, hogy nacionalista. Nem volt művelt és furcsa, zavaros és változó felfogások uralták. Azt hirdette egyszer, hogy a lélek anyag, a levegő azonban anyagtelen. Csabrinovics Triestben megismerkedett néhány osztrák ágenssel, köztük Miljasics Szvetozárral, akiről megállapítást nyert, hogy az osztrák titkos alaptól fizetést húzott. Ez a Miljasics vitte el Csabrinovicsot Zágrábra és összehozta Klobucsaricsal. Ettől a pillanattól kezdve az eddig üldözött Csabrinovics kedvelt személyiséggé változott, akit az osztrák hatóságok mindig támogattak. Egyszer, például 1913-ban Zimonyon keresztül átment Belgrádba minden igazolvány nélkül olyan időben, amikor az osztrák-magyar határőrség minden átmenőt szigorúan ellenőrzött és például dr. Horstek bécsi diplomáciai tiszviselőt nem engedték át ugyanakkor Belgrádba.

A belgrádi vasúti komiszárnak gyanus volt Csabrinovics és bekísérte a rendőrségre. Az osztrák-magyar konzulátus azonban védelmére kelt és igazolvánnyal látta el. Mikor aztán Belgrádból eltávozott, a közös pénzügyminisztérium olyan igazolványt állított ki Csabrinovics részére, amely szerint az osztrák-magyar monarchia egész területén szabadon járhatott és a hatóságoknak támogatni kellett Csabrinovicsot. Csabrinovics Serajevóba ment, ahol hamarabb megjelent. Pollák rendőrfőnök meglátta az uccán és le akarta tartóztatni, de felmutatta ezt az igazolványt, mire elbocsátotta.

Csabrinovics Serajevóban megismerkedett Princip Gavrával, aki heves és lelkes nacionalista volt és csakhamar nagy befolyást gyakorolt Csabrinovicsra. Csabrinovics elárulta neki megbízatását: mire Princip rábeszélte, hogy valódi merényletet kövessen el, amit Csabrinovics meg is ígért és valóban meg is akart tartani. Ezzel igazolta volna magát úgy a nacionalista, mint a forradalmi körök előtt. De Princip nem bízott benne teljesen és elhatározta, hogy Csabrinovics után ő is merényletet követ el a trónörökös ellen.

Álmerénylet és valódi merénylet.

A serajevói rendőrség szigorú utasítást kapott, hogy Ferenc Ferdinánd fogadása és annak előkészületei ügyébe egyáltalában ne avatkozzék bele, mert azt kizárólag a katonai hatóságok végzik. Dr. Gerde Edmund serajevói rendőrtanácsosnak tudomása volt a készülő merényletekről, de azt az utasítást kapta, hogy ne avatkozzék bele semmibe. Pedig még a helyet is tudta pontosan, ahol a merényletet el fogják követni. Végre elérkezett a merénylet kitűzött napja: Csabrinovics felállt azon az útvonalon, amelyen a trónörökös pár autójának el kellett haladnia, a részére kijelölt helyre. Mellette állt egy titkos katonai megbízott, aki a jelet megadta és ekkor Csabrinovics a bombát az autó felé elvetette. A merénylet, tudjuk, nem sikerült, bár Csabrinovics komolyan akarta csinálni.

Pollák ekkor vissza akarta fordítani a trónörökös autóját, amire maga Ferenc Ferdinánd is hajlandó volt, de dr. Gerde megadta az utasítást a sofőrnek, hogy csak menjen a program szerint megállapított útvonalon. A menet tovább ment és a legelső sarkon kétszer egymásután eldőrdült Princip Gavra revolvere, nyomában pedig két halál következett: Ferenc Ferdinánd trónörökös

Erzsébet Mozgó Ma, ünnepek miatt nincs előadás!

és felesége abban a pillanatban elköltöztek az élők sorából.

Csabrinovicsot persze letartóztatták és mellette álló titkos ügynököt is, de utóbbit csakhamar szabadonbocsátották. Csabrinovics a fogházban halt meg tudóvészben. A merénylet után egy hónapra pedig megindult az öldöklő véres világháború.

Kitanították

a népszámlálási biztosokat Aradon.

Román husvét után megkezdődik a népszámlálási ıvek összegyűjtése.

(Arad, április 20.) Ma kiosztották az aradi kórházak, szanatoriumok, szállodák, kaszárnyák és fogdak között is an épszámlálási ıveket, amelyekre azok kerülnek, akik április 24-ikét megelőzőleg, legalább 10 napot töltöttek az illető intézmények egyikébe. A görög keleti husvét után pedig az illetékes közegek megkezdik az ıvek beszedését. Addig mindenkinek készen kell már tartania népszámlálási lapját. Az ıveket összeszedő közegek megbízatást kaptak arról, hogy a helyszínen kontrolálják a beirt adatokat és amennyiben úgy találják, hogy valaki helytelen adatot vezetett be az ıvbe, jegyzőkönyvet vesznek fel erről a körülményről. Ezeknek a jegyzőkönyveknek alapján az illetőkre büntetést rónak ki.

Ma délután különben az aradi városházán részletesen instruálták azokat a tisztviselőket, akik a rendőrkörletek mellett a közönség rendelkezésére állanak, hogy miképpen járjanak el. Mindenkinek, aki nem tudja az ıveket kitölteni, rendelkezésére állanak és teljesen díjmentesen kitöltik az ıveket. Az egyes rendőrkörletekhez átlag 4—4 tisztviselőt delegáltak a népszámlálási munkálatok elvégzésére.

Bevezetik az osztályosorsjátékot.

Egészségügyi intézmények javára szolgál az állami szerencsésjáték.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Romániában a közel jövőben egy meglehetősen nélkülözött intézmény kezd meg működését: az osztályosorsjáték. Az osztályosorsjáték az egyes államháztartásoknak mindig igen jelentős tényezőjük volt, amennyiben igen szép jövedelmi forrást alkotott számukra. A társaság ugyanis, amely az osztályosorsjáték rendezésére engedélyt kapott, jelentős részsedést fizetett az államnak.

Romániában mindeddig nem volt ilyen intézmény, bár megszervezésére már történt kísérlet. Az osztályosorsjáték megrendezését már a Bratianu-kormány alatt tervbe vették, akkor azonban a terv nem jutott el a megvalósulásig. Most azután egy tőzsei csoportnak, amely az intézmény létesítését szorgalmazta, sikerült elérni, hogy az úgynevezett „Casa Sanatarii“-törvénybe egyik szakaszként beiktatták a sorsjátékok engedélyezését is, amelynek értelmében az intézmény céljaira jótékony sorsjátékot engedélyeznek, amelynek teljes jövedelme az intézményt illeti. Ahogy ez a sorsjáték megkezdte a működését, más hasonló intézmény nem működhet az országban. Valószínűleg a sorsjátékok megrendezésével kapcsolatos a pénzügyminisztériumnak az a rendelete, amely körülbelül két héttel ezelőtt jelent meg és amely elhárítja a külföldi sorsjátékoknak Romániában való propagálását. Miután a sorsjátékok rendezése törvényileg biztosítva van, valószínű, hogy már a közel jövőben megjelennek a részletes tájékoztatások a romániai osztályosorsjátékokról.

KÖZGAZDASÁG.

Özerővel folynak a német kölcsöntárgyalások

Gazdasági egyezmény Románia és Németország között.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A berlini „Vossische Zeitung“ állítólag megbízható forrásból azt a hírt közli, hogy a Banca de Credit Roman és a Reichs-Kredit Bank között folyamatban lévő magánjellegű kölcsöntárgyalásokkal párhuzamban több német nagybank megbízottai ugyancsak nagyobb összegű német kölcsön ügyében folytatnak tárgyalásokat a napokban Berlinbe érkezett román delegáció tagjaival. A lap szerint a kölcsönre vonatkozólag német és angol bankcsoportokból álló szindikátus alakult, amely hajlandóan nyilatkozott a Romániának adandó 150 millió aranymárka kölcsön folyósítására.

Bucuresti-i hírek szerint a kölcsön ügye

annál is inkább a legkomolyabb formákat öltötte, miután a szindikátus elnöke. Toggi gróf az ünnepek után Bucurestibe érkezik, ahol megbeszéléseket folytat Averescu kormányelnökkel. A Dimineata szerint a bucuresti-i tárgyalásokon Lapedatu volt pénzügyminiszter is részt fog venni. A berlini Deutsche Allgemeine Zeitung különben vezércikkben javasolja, hogy Németország és Románia barátsági és döntőbírói szerződést kössenek egymással. A lap hangsúlyozza, hogy a Generala bankjegyek ügye és bizonyos pszichológiai szempontok egy ilyen szerződés megkötését nehezíti teszik ugyan, azonban azt hiszi, hogy mégis meg lehetne valósítani ezt, a Németország politikája érdekében is álló aktust.

Zürichben 3.20, Párisban 15.70 a lej

Helyi valutaárak. (Április hó 20.)

Kifizetések: Berlin 40.50, Amsterdam 68.40, Newyork 170, London 828, Páris 6.70, Milánó 879, Prága 5.05, Budapest 29.80, Zágráb 3.01, Bécs 24, Zürich 32.80. — **Áru:** Márka 40, holland forint 68, dollár 170, angol font 828, francia frank 6.70, olasz lira 8.70, cseh szokol 5, pengő 29.80, dinár 3, osztrák schilling 24, svájci frank 32.80. — **Pénz:** Márka 38, holland forint 63, dollár 168, angol font 800, francia frank 6.30, olasz lira 8.30, cseh szokol 4.90, pengő 29.40, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.80. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Április hó 20.)

Berlin 123.20, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2525, Páris 20.36, Milánó 25.95, Prága 15.39.50, Budapest 90.80, Belgrád 9.13.50, **Bucuresti** 3.22.50, Varsó 58, Bécs 73.12.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Április hó 20.)

Berlin 123.20, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2525.20, Páris 20.36.50, Milánó 26.30, Prága 15.39, Budapest 90.80, Belgrád 9.13, **Bucuresti** 3.20, Varsó 58, Bécs 73.12.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Április hó 20.)

Kifizetések: Páris 6.67, Berlin 40.40, London 826, Newyork 170, Milánó 8.54, Zürich 32.74, Bécs 22.90, Prága 5.04. — **Valuták:** Napoleon 680, márka 40, leva 1.20, török lira 0.92, angol font 810, francia frank 6.70, svájci frank 32, olasz lira 8.50, dinár 3, dollár 169, lengyel zloty 18, osztrák schilling 24, pengő 29.50, cseh szokol 5.

— **Az üzletek esti zárórája a román husvéti ünnepek alkalmával.** A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a román husvéti ünnepek alkalmával az üzletek esti zárórája 1927. április hó 18-ikától 23-ig bezárólag a rendes zárórán tul egy órával meghosszabbított.

— **A borbélyok zárórája.** A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a borbélymesterek és munkások között az összes aradi borbélyüzletekre kötelező záróra állapított meg: Április 1-től október 1-ig 7—12-ig és 14—19 és fél óráig (2—7 és fél óráig délután). Október 1-től április 1-ig 7 és fél órától 12-ig és 14—19 óráig (2—7-ig délután). Szombaton és ünnepek előtti napokon legkésőbb 23 óráig (11 este).

— **Külföldi áruk kiváltása.** A kereskedelmi és iparkamara közli: A vám-vezérigazgatóság a külföldről érkező áruk könnyebb kézbesítése céljából kötelezte a vámhivatalokat, hogy a külföldi áruk érkezésétől számított 75 nap elteltével, mielőtt a csomagok kiselejteztetnének és nyilvános árverésen eladatnának, hívják fel a címzetteket az áru kiváltására. Ha a felszólításra a címzettek nem jelentkeznek a

csomagok kiváltására, az áru többé nem reklamálható és nyilvános árverésen eladatik.

— **Drágasági hullámot hoz az új vám-tarifa.** Bucurestiből jelentik: A lapok újabb drágasági hullámáról számolnak be, amelynek oka az új vám-tarifa életbeléptetése volna. Egyöntetűen követelik a spekulatív törvény leg-szigorubb alkalmazását.

„Halálos mámorba szédült...”

Huszonkét éves mérnök titokzatos tragédiája.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Távirati tudósításunk beszámolt röviden arról, hogy Weiszberger Tibor 22 éves budapesti textilgyári mérnök minden elképzelhető ok nélkül vasárnap este föbelette magát. Az Eötvös-uca 24. számú házból vitték el holttestét a temetkezési intézet felé, ahol lakozott automobiljában, édesanyja és huga ájultan estek össze, amikor eltávozott a ház elől a fekete kocs. Bécsből táviratilag hazahívott apja, dr. Weiszberger Imre, az Országos Hitelezői Védegyelet ügyésze, amint megtudta, hogy fia öngyilkos lett, eszméletlenül esett össze az előszobában. Az egész családot borzalmasan lesújtotta ez a megdöbbentő és érthetetlen tragédia. A fiatal mérnök bucsulevelet hagyott hátra, amelyben ezt írja:

„Édes szüleim, felejtsetek el, ne gondoljatok reám neheztelésekkel. Nehéz volt az élet, remélem, odaát könnyebb és jobb lesz. Ölel fia-tok: Tibor.”

Ez a levél nem adott megoldást az érthetetlen rejtélyre, amit az ifjú mérnök kezébe adta a revolvert. Édesapja, dr. Weiszberger Imre kijelentette, hogy még csak következtetni sem tud, hogy miért lett öngyilkos fia, mert nem voltak titkai, szerelmei. Ártatlan, naiv gyermeknek ismerték szülei. Tizenhét esztendőskorában egy browningot kapott, állandóan magánál tartotta, valami beteges vonzódással ragaszkodott hozzá.

Még délelőtt együtt sétált egy barátjával, vidámi, derűs volt és jövődjé tervéről beszélt. Tizenkét órakor egy másik barátjával lett volna találkozója, arra azonban már nem ment el. Hazatért, nyugodtan megírta bucsulevelet, néhány percig szobájában tartózkodott, azután revolverével szájába lött. Kedélyes, jó fiu volt, aki állandóan optimista írók könyveit olvasta. Ő maga is derűs, optimista hajlandósága volt. A szerencsétlen apa ezeket mondja fia tragikus cselekedetéről:

— Nem tudok mást elképzelni, mint hogy

ezt a szedő, okos fiú megrendelte az öngyilkos-sági epidémia szeszivása, a husvétvasárnap délelőtti Korzák valami halálos mámorba szédült és minden különösebb ok nélkül követte el végzetes tettet.

Mozsi.

xx Az aradi Apolló és Uránia mozgószínházak csütörtökön, pénteken és szombaton a hivatalos ünnepek következtében nem tartanak előadást.

xx „Princ és kokott” címen vasárnapról pazar kiállítású filmet vetít az Apolló mozgószínház. Főszereplők Lucy Doriane és Vili Fritsch.

xx „Fekete szerzetes” a címe annak a hatalmas orosz drámának, mely Rasputin életét viszi filmre. A képet vasárnapról az Uránia mozgószínház vetíti és főszereplői: Renate Renée, Max Nayfeld és Albert Kersten.

SPORT

O Színészek—Bankosok 5:1 (0:1.) Az aradi színészek és banktisztviselők (Aradi Általános Tankarékpenztár csapata) ma délután tartották mérkőzésüket a Gloria-pályán. A nagyszámu közönség élénk érdeklődéssel figyelte a játékot, amelyben a kezdő rugást Arad kedvenc primadonnája, Havasi Mimi tette meg. Az eredmény a színészek javára dönt el. A vezető goalt a bankosok rugták az első féldobban tizenegyesből. A következő öt goalt a színészek kitünő játéka eredményezte. Mészáros két, Révész egy, László egy és Alföldi egy goalt rugott be a bankosok kapuján. Biró Markovits Miksa volt.

O Angol footballisták Aradon. Érdekes vendégei lesznek Arad sportbarátainak, illetve Aradvárosának, gör. kel. husvét vasárnapján, mikor is ködös-Albion fiai mutatják be ördögös tudásukat. Oxford város válogatottjai, az Oxford City, 23 emberrel indultak el a turára és mindig erősebb összeállítású csapatot küldenek a frontba. Vasárnap délután 5 órakor az AMTE—Gloria-CFR kombinált csapatával fog játszani az Oxford City Aradon, míg hétfőn az angolok az ország bajnokcsapatával, a Kinzsisvel mérkőzést rendeznek Timisoarán. Az angol csapat már csütörtökön éjjel Aradra érkezik.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTER.

E rovat alatt közlőtfekéri nem vállalunk felelősséget.

NYILATKOZAT.

A Temesvári Hirlap április 15. és 16-iki szá-mában közölt reám vonatkozó cikke kivételesen már kérdéssel fogok válaszolni: Hogyan vehettem meg én egy 14.000.000-ós birtokot, ha 500 lejem sem volt? Vajon azok az urak és hatóságok, akiknek az ügy a kezükben volt, hogy mehettek lépne? Ha már lépne mentek miért nem hallgat-ják el? Ha pedig az ellenkezője áll, miért támad-nak? Nem-e állít ki magáról szegénységi bizonyítványt az, aki elhiszi, hogy én a Nemzeti Bank igazgatói címével ékeskedtem? Vajon van-e Ro-mániában olyan big agyvető, aki ezt elhiszi? Ki hiszi azt el, hogy én a Temesvári Hirlap részére ilyen tekintélyes összeget szántam. Vajon nem-e itélendők el azok, akik egy tehetséges kartársukba harapnak csak azért, mert neki is adtam pénzt spanyolországi utjához, mint ahogy azt mások is tették? Hogy én kinek mit adtam és kinek milyen megbízatást teljesítettem Bukarestben, a bíróság előtt fogom feltárni.

Bucuresti, 1927. április 18.

Gedeon Imre.

Harisnyák!

Magas sarokkal 49—69 lej, selyem flor 78—95 lej, fátyle 105-től 125 lejig, hibátlan selyem 108 L. Kestyük selyem kivarással 80 L. Ingek, nyakkendők, zsebkendők, gombok, eszpkék mélyen leaszó-lított árban „APOLLO” ruház, POPPER. Str. Mojlau 2.

Ólmos

kerestünk meg-vételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Legszebb cipőket olcsóárban WEINBERGER cipőüzletében szerezhethi be.

FIGYELEM A lej nagy emelkedése folytán az összes raktáron levő tavaszi felöltő és ruhanagydarabokat mélyen lezártított árban bocsátom a n. é. vevőközönség rendelkezésére. Szükségletének beszerzése előtt tekintse meg óriási raktáramat s győződjön meg személyesen vételközvetítésség nélkül utólrhototlen versenyképességemről. ▲▲▲▲▲

Figyelem Angol felöltők 1200 lejtől! koverkott felöltők 2500 lej Szövet ruhák 750 lejtől! Pongyolák ... 320 lej **PLESZ** központi ruhanagyárúháza Arad, a színház hátsó bejárataival szemben. **Figyelem**

Villanszerelési anyagraktár. Izzók, csillárok, vezetékek, vasalók, Thermoforok, ventilátorok stb. nagy raktára legolcsóbban.
Varga és Rosenfeld villanszerelő vállalat
Bulv. Reg. Maria 12. Szerelésekre díjtalan költségvétel! Telefon szám 908.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésben hétköznap 4 lej, — ban, vasárnap 8 lej. — Vestingabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vasárnaponkénti hirdetés díját alábbmunka kull jalezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmazza fogva eredeti alakjában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon utján is feladhatók, telefon szám: 131. * * * * *

LEVELEZÉS.

NYUGTALANIT az eset. Ugye nem volt elég óvatos? Még az ilyen csekélységnek sem szabad előre örvendeniük.
2184

FIATAL független urinő, beszél franciául is, korrekt uriember támogató barátságát keresi. Levelüket „Astartenak” jelizére az Aradi Közlöny kiadójába kér.
2188

ALKALMAZÁS.

JÓIRASU irodista kisasszonyt keresünk Kálmán műszaki iroda, Piața Catedralei 5. szám.
10415

HELYBELI nagykereskedő cég keres kerékpárral rendelkező ügyes, megbízható kifizetőt. Cim Rudolf Mosse hirdetőben.
10415

MINDENES cselédnő jelvétetik. Bővebbet Str. Alexandri (Salacz-u.) 11.-a.
2200

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS lakás butorral vagy anélkül, szőnyegek, függönyök, ágyterítők eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.
2201

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó. Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 3. földsz. S. Ugyanott jó házikoszt kapható.
2194

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EGY cséplőgép (6) dobos eladó. Adrean Dimitru Sicló (Jud. Arad.)
2172

NYEREG megvételre kerestetik. Cimeket „Nyereg” jelizére az Aradi Közlöny kiadójába kérek.
2190

8500 LEJERT prima állapotban levő Biedermayer garnitura, perzsaszőnyegek, pianinó, hegedű, 12 1/2 rakett, ebéd- és háló, uriszoba, leányszoba, konyha berendezések, gyermekkocsik, villanylámpák, antik asztalok, antik vázák, antik órák, porótok, íróasztalok, könyvszekrény, mángorló, festmények, antik könyvek. Révay lexikon 5 első kötete, íróasztalgarnitúra, filégyterítő, függönyök, trimó, ebédli kredenc, ebédli székek, fonott kerti nyugagy, cselédágy, dísz tárgyak stb. kaphatók Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb.
1000

ELADÓ gyönyörű szék és 3 ós. Érdeklődni lehet Soc. forest. Dézpa Schiebel intézőnél Jud. Arad.
2182

FÜSZERÜZLET berendezés. Schunda cimbalom eladó. Krécsa, Str. Baritiu 8.
2187

GYÖNYÖRŰ EBÉDLŐBERENDEZÉS, füstölt tölgy, jávorfa berakásokkal, belül mahagoni, legfinomabban csiszolt üvegekkel, valamint URISZOBA berendezés eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.
2196

EBÉDLŐ, konyha, zongora, gyermekágy, szekrények eladók. Str. Crisan (Karolina-u.) 5.
2199

MACULATURA PAPIR 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.
500

Olcsó zongorák gyári árban 50.000 lejtől 85.000 lejig a legjobb minőségben, bármilyen bécsi gyarmtmány kapható.
ZONGORAKARTÁR Arad, P. Avram Iancu 21. (Szabadság-tér), MELIS.

TÉGLA

közismert legjobb minőségű géptégla, kedvező fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban kapható.

Pollák Sándor gőztégla gyárában ARADON.

Ha közszükségleti, alkalmi vagy ajándéktárgyakat mérsékelt áron újat beszerezni, keresse fel Salgóné bizományi helyiségét Arad, Str. Consistoriului (Batthyány u) 12. I. em

ÜZLETEK.

KIADÓ üzletnek, irodának raktárnak megfelelő 3 uccas és műhelynek vagy raktárnak alkalmas nagy souterin helyiségek, Bul. Carol I. (Ipartestülettel szemben). Bővebbet Angele Mátyas, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér), 10.
2183

Dürrkepp OPPEL és francia kerékpárok, ARDIE és ALCYON motorkerékpárok, Hutchinson gummik. Kedvező fizetések. Nagy javítóműhely. Zománcozás! **IOAN SÁMBURA** Str. Maracesti Nr. 4.
2081

Hungaria Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton.

Mélkelő othon.

Polgári árak. 2154

Táviratoim: HUNGARIOTEL.

ELLÁTÁS.

ELSORENDŰ izletes házikoszt kapható Majthánynénál Arad Strada Bratianu (Weitzer-uca) 12. szám alatt. Háttul az udvarban jobbra.
200

INGATLAN.

GAZDÁLKODÁSRA igen alkalmas 4 szobás, fürdőszobás magánház nagy telekkel, istálló, kukorica göré, sertésólak és több melléképülettel eladó. Cim Str. Oituz (Ilés-u.) 32.
2141

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT fekete női Omega óra 18-án korzón. Kérem a becsületes megtalálót hozza Str. Cosbuc 32. I. em. ajtó 4. anélkül jutalomban részesül.
2191

Kölcsönöket

(Lombardkölcsönöket) közvetíték árukra vagy értéktárgyakra előnyös feltételek mellett. Cim: 10415
RUDOLF MOSSE hirdetőben, Arad.

Négyszobás

modern lakás főtérből nyíló uccában lelépés nélkül azonnal kiadó, továbbá 2 szobás lakás a volt Kapa-uca elején olcsón kiadó.
Megbízott: Győrfiv „Mures” irodája

Éő friss hal

harosa, ponty, és süllő kapható csütörtök és pénteken
Luttwák József cégnél Arad. Ugyanott prima burgonya nagyban és kicsinyben legolcsóbb napi árban.

Teherautó!

4 tonnás „Prága”, egy „Stoever” személyautó és 2 motorkerékpár olcsón eladók. „MOTORICA”-nál Arad Piața Pievnei No. 1. (Asztalos Sándor-uca).
2186

Tenyészeknek,

éves és másfél éves **400 drb. három hónapos malac**, mind elsőrendű mangolicca faj eladó. — Holländer Testverek cseréről gazdagságban (Jud. Arad)

Maculatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Mics énnel semmi bajom
na Palma
van a sarikamon
Vigan járom a világot
Nem ismerem fáradtságot

Friss dunai hal érkezett. Kapható: **ROSENBACH-nál** Arad, P. Pievnei 5. (Zsidótemplom épület on.)

A város központjában forgalmas helyen üzlethelyiség

olcsó bérrel azonnal kiadó. Elsőrendű és teljes berendezés eladó. Érdeklődni **Vajda & Comp.** cégnél Arad Str. Moise Nicoara No. 1. (volt Petofi-uca)

Bankkölcsönöket

aradi házakra és környékből földre legelőnyösebb feltételekkel betáblázás mellett folyósítottak.
HAASZALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Dék Ferenc-u.) 12. sz.

MINISTERUL JUSTITIEI COMISIUNEA DE NATURALIZARE. Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința a celor cari ar voi să facă vreo înțelegere, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Președinte!
Subsemnatul Gedeon Simion născut în Meczenze (Cechoslovacia) la 1895, de profesiune funcționar tehnic, domiciliat în Arad Str. Cogălniceanu No. 46, fac cerere de naturalizare în conformitate cu legea din 24. Februarie 1924, Anexez: 1. Declarația autentificată, 2. Certificatul de naștere, 3. Certificatul de bună purtare, 4. Certificat dela Tribunal, 5. Certificat dela Industrie de Fier, 6. Certificat dela Siguranță.

Cu toată stimă
Gedeon Simion.
2192

Ferma Statului Semlac.

Aviz!

Se aduce la cunoștința generală, că la ferma Statului Semlac jud. Arad se vine prin licitație publică în ziua de 30 Aprilie 1927 ca Autoplug sistem „Moline” cu trei brezde, de 18 HP. în stare reparabilă.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria brașului Arad și la primăria comunei Pecica, precum și zilnic la ferma.
2155

Hölgyeim! A Huppert-szalokban Arad, Str. Baritiu megkezdődött a francia szabóság is Sajtott Erzsébet vezetése alatt, aki külföldi utjáról érkezett vissza. A legkényesebb igényeket kielégítő francia divatújdonságok készítését a legolcsóbb ártól vállaljuk.